

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim da poslužiteljka uvede gospodina
2 Trbojevića.

3 G. STEWART: [simultani prevod] Dok čekamo, molio bih samo da mi neko
4 pomogne. Ne znam gde se nalazi struja ovde, gde se mogu uključiti u ovoj
5 sudnici?

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu, možete za par sekundi učiniti to
7 što je potrebno.

8 [Svedok je ušao u sudnicu]

9 SVEDOK: MILAN TRBOJEVIĆ [nastavak]

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dobro jutro, molim Vas sedite, gospodine
11 Trbojeviću.

12 SVEDOK: Dobro jutro.

13 G. STEWART: [simultani prevod] Časni sudija, bojim se da nemam, nisam
14 imao sreće. Možda neko može da dođe i da mi pokaže gde se nalazi taj priključak.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pa sad će neko doći da Vam pomogne.

16 Gospodine Trbojeviću, želim da Vas podsetim da još uvek imate obavezu
17 koju ste dali na početku svog svedočenja u onoj svečanoj izjavi. Također želim
18 da Vas podsetim da ukoliko Vam bude postavljeno pitanje za koje smatrate da
19 biste odgovorom sebe inkriminirali, Vi možete odbiti da date odgovor na takvo
20 pitanje, a Sud, kao što sam rekao, će odlučiti da li da Vas prisili da
21 odgovorite na to pitanje, a u tom slučaju, naravno, odgovor neće biti
22 upotrebljen protiv Vas.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Izvolite, gospodine Tieger.

2 G. TIEGER: [simultani prevod] Hvala.

3 Ispituje g. Tieger: [nastavak]

4 [Tužilac ispituje putem prevodioca]

5 P: Dobro jutro, gospodine Trbojeviću. Najpre bih hteo da se pozabavim
6 sastankom Saveta bezbednosti od 24. aprila 1992. godine, odnosno Narodnog saveta
7 za bezbednost u Vladi, i to je pod tabulatorom 2 u onom registratoru broj 1.

8 Gospodine Trbojeviću, dok Vam se predočava taj zapisnik sa sastanka
9 Saveta za nacionalnu bezbednost, tu se pojavljuje jedna odluka koja je treća po
10 redu pre odluke, odnosno dela koji govori o odlukama. Tu se kaže da je donesena
11 odluka u kojoj se kaže da će razmena zatvorenika biti vršena po nalogu
12 Ministarstva pravosuđa, nakon što unutrašnji organi, odnosno organi unutrašnjih
13 poslova završe svoj posao.

14 Gospodine Trbojeviću, ja znam, naravno, da je ovo bilo pre nego što ste
15 Vi ušli u Vladu, otprilike mesec dana ranije se to dogodilo, međutim, ipak bih
16 hteo da Vas upitam da li možete da nam kažete najpre kakav je to posao trebalo
17 da završe organi unutrašnjih poslova? To što se navodi u toj odluci. O kojoj
18 vrsti poslova se radi?

19 O: Kao što ste rekli, ne znam kad je ovo napravljeno i nisam učestvovao
20 u izradi ovog materijala, a iz same formulacije se može zaključiti da ako ima
21 nekih ljudi koji su lišeni slobode, da treba prvo organi policije da obave
22 ispitivanje da se vidi jesu li interesantni za policijsku obradu ili nisu, prije
23 nego što, eventualno, budu uključeni u proceduru razmjene.

24 P: A nakon toga, odnosno nakon što organi unutrašnjih poslova završe sa
25 radom, Ministarstvo pravosuđa postaje odgovorno za izvršavanje, odnosno
26 sprovođenje te razmene. Je li to tačno?

27

28

29

30

1 O: Ja nisam bio u toku toga i nisam znao da je to u nadležnosti ministra
2 pravosuđa. Nije bilo, da kažem, saznanja o tome šta se na tom planu radi. Znam
3 da je postojala Komisija za razmjene, ali ja nisam doživljavao da je ona organ
4 Ministarstva pravosuđa.

5 P: A šta ste Vi smatrali, ko je odgovoran za tu Komisiju za razmene?

6 O: Pa ja sam vjerovao da je to jedna komisija koja je prislonjena vojnim
7 organima. Bilo je logično da... da se zarobljenici pojavljuju poslije vojnih
8 dejstava i dakle, da pitanje zadržavanja tih lica ili njihovo puštanje ili
9 razmjena bude pod ingerencijom vojnih komandi.

10 P: Dakle, odluka Saveta za nacionalnu bezbednost i Vlade od 24. aprila
11 da će Ministarstvo pravosuđa biti odgovorno, odnosno da će se ono baviti
12 razmenom zatvorenika nakon što organi unutrašnjih poslova završe svoj rad, da li
13 Vas to iznenađuje gospodine?

14 O: Potpuno. Koliko ja znam, Ministarstvo pravde nije imalo funkcionalnu
15 mogućnost da... da to obavlja. Nije imalo ljude koji su mogli time rukovoditi. I
16 ne znam, iz ličnog mog opažanja, ne znam za aktivnosti u tom pravcu.

17 P: Da li se sećate da li se o radu Komisije razgovaralo na sastancima
18 Vlade na kojima ste Vi učestvovali nakon što ste došli na Pale?

19 O: Pa, ja moram priznati da se ne sećam. Nije... nije mo... nemoguće da,
20 da je to bilo spomenuto, ali da je Vlada zauzimala neke stavove o tome kako

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 će to funkcionisati, da je uticala na... na kriterijume ko treba da bude
2 razmenjen, ko ne treba, da je dala naloge o funkcionisanju toga, mislim da ništa
3 od toga nije bilo.

4 P: Pomenuli ste u jednom odgovoru Vaš zaključak da je bilo logično da
5 nakon vojnih operacija bude i zarobljenika. Da li se sećate da je pitanje
6 zarobljenika koji su zatočeni, odnosno koje drže vlasti bosanskih Srba, da li se
7 sećate da je to počelo negde početkom maja i da je trajalo do kraja godine, da
8 je o tom pitanju bilo optužbi u međunarodnoj javnosti da su ti zatvorenici bili
9 zapravo žrtve prinudnog čišćenja stanovništva, odnosno izmeštanja stanovništva,
10 odnosno etničkog čišćenja?

11 O: Prva moja saznanja u tom pravcu su... se su vezana za dolazak
12 gospodina Mazowieckog u Banjaluku. To je bilo tokom ljeta te 1992. godine, ne
13 znam tačno kad. Znam da je tom dolasku i njegovoj posjeti Banjaluci, Manjači i
14 Prijedoru dât publicitet i da je tad, da kažem, izašlo na vidjelo dosta tih
15 podataka. To su, da kažem, moja prva saznanja.

16 P: Zamolit ću Vas onda da pogledate na jedan članak koji je pod
17 tabulatorom 51, mislim da je to prvi tabulator koji imamo u registratoru broj 2.

18 Gospodine Trbojeviću, dokument pod tabulatorom 51 ima jedan članak
19 Reutersa od 12. maja 1992. iz kojeg se vidi šta je govorio posebni izaslanik
20 UNHCR-a koji je među ostalim stvarima u članku rekao: "Mislio sam da sam sve
21 vidio, ali ono što se događa u Bosni nadmašuje sve što čovjek može zamisliti.
22 Liči na Drugi svjetski rat. Uništavaju se naseljeni centri, mjesta i sela se

23
24
25
26
27
28
29
30

1 napadaju kao vojni ciljevi sa isključivim ciljem da se ljudi istjeraju."

2 To je rečeno bilo na konferenciji. "Razlika od drugih sukoba koje sam
3 vidio je da je sukob doveo do cijele legije prognanika što nije posljedica
4 vojnih akcija, nego njihov cilj."

5 Dalje na toj *press* konferenciji on navodi brojeve prognanika i tako
6 dalje i tako dalje.

7 Kao prvo, jeste li Vi bili upoznati sa ovim konkretnim navodima koje je
8 izrekao predstavnik UNHCR-a ili sa općenitijim tvrdnjama iz tog vremena, koje su
9 iznosili predstavnici međunarodne zajednice, međunarodnih medija, da su napadani
10 naseljeni centri, da su civili istjerivani?

11 O: 12. maja sam ja bio u Sarajevu. Moj sin je bio uhapšen na ulici,
12 pretučen, i nisam imao pojma o ovome o čemu se ovdje priča. Ovdje ima čitava
13 analiza i uzroka i posljedica o kojima je apsurdno da se ja izjašnjavam danas. U
14 to doba sam ja građanin u Sarajevu koji pokušava da sačuva živu glavu.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Trbojeviću, molim Vas,
16 odgovarajte na pitanja.

17 SVEDOK: Ne znam ništa o ovome.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Možete nastaviti, gospodine
19 Tieger.

20 G. TIEGER: [simultani prevod]

21 P: Kada ste stigli na Pale da li ste od gospodina Đerića ili nekih
22 drugih ljudi iz vlasti bosanskih Srba, da su predstavnici međunarodne zajednice

23

24

25

26

27

28

29

30

1 iznosili ovakve tvrdnje?

2 O: Nisam dobio nikakav pregled situacije, ako na to mislite.

3 P: Ne, ja sam imao nešto općenitije na umu. Dakle, nevezano s time da li
4 ste bili formalno upoznati s time, zanima me zapravo da li Vam je tokom
5 razgovora neko rekao, da li ste saznali iz nekog drugog izvora da su takve
6 tvrdnje bile iznesene i da je to zabrinjavalo vlasti bosanskih Srba?

7 O: Ne.

8 P: Moliću da sada pogledamo tabulator 52.

9 Gospodine Trbojeviću, kao što možete vidjeti pod tabulatorom 52 je jedno
10 pismo od premijera Branka Đerića upućeno Jamesu Bakeru, američkom državnom
11 sekretaru i to 24. maja 1992. godine. U tom pismu gospodin Đerić uvjerava
12 gospodina Bakera da srpska strana ne drži nikakve taoce, da nema nikakve
13 koncentracione logore pod kontrolom, niti da ubija nenaoružane civile u Bosni.
14 Zatim spominje izvještaj o takvim zločinima koji se pojavljuju u američkom i
15 drugom tisku i kaže da to nije zasnovano na činjenicama.

16 Da li Vi, gospodine, znate na kakve izvještaje ili tekstove iz
17 Sjedinjenih Država i drugih izvora gospodin Đerić mislio kada je pisao u ovom
18 pismu gospodinu Bakeru?

19 O: Ne znam. Vjerujem da je ovo napisao u najboljoj vjeri, svojoj vjeri.

20 P: Zamolit ću Vas da to još malo objasnite, šta mislite "u dobroj
21 vjeri"?

22 O: Mislim da je bio potpuno ubijeđen u ovo što... što je tvrdio ovdje.

23 P: Ja sam Vas zapravo bio pitao da li nam možete reći o kakvim to
24
25
26
27
28
29
30

1 izvještajima u američkom tisku i drugdje on govori?

2 O: Rekao sam da ne znam.

3 P: U prvom paragrafu, gospodin Đerić spominje uznemiravajuće vijesti o
4 odlukama savjeta ministara u kojem se spominje mogućnost upotrebe sile nad
5 bosanskim Srbima. Da li ste Vi bili upoznati sa tim veoma uznemiravajućim
6 vijestima?

7 O: Ne.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, dozvolite da ja
9 postavim nekoliko pitanja svjedoku.

10 Gospodine Trbojeviću, Vi ste rekli da ste u potpunosti uvjereni da je
11 ovo što je gospodin Đerić rekao u svom pismu tačno. Zbog čega, na temelju čega
12 ste stekli takav utisak?

13 SVEDOK: Rekao sam da vjerujem da je sa punim uvjerenjem Đerić ovo
14 napisao, jer nismo raspolagali, bar ja ne znam da je on raspolagao, bilo kakvom
15 informacijom da srpske snage imaju logore i da te logore koriste za stvaranje
16 ne...nepodnošljivih uslova života, da se napadaju civili, da se područja čitava
17 etnički čiste i tako dalje. Takvih podataka nije apsolutno bilo.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Na temelju tih tvrdnji koje on ispituje,
19 recite u kojoj mjeri se može reći da se izvršila istraga o tome da li je
20 situacija stvarno takva ili ne?

21 SVEDOK: Gledajte, nije prirodno da jedan insti... jedna institucija
22 kakva bi vlada trebala da bude, da ne zna ništa od onoga što se dešava oko nje.
23 Očekivalo se da će iz policije i iz vojske doći izvještaj koji će dati makar
24 minimum nekih podataka.

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, ali ja Vas nisam to pitao, gospodine
2 Trbojeviću. Ja sam Vas pitao, dakle, s obzirom da su bile iznesene takve
3 tvrdnje, kakve su istrage bile sprovedene da bi se došlo do zaključka, kao što
4 ste rekli, da gospodin Đerić stvarno može napisati ovo pismo, potpuno uvjeren da
5 je točno ono što on govori?

6 SVEDOK: Ja znam da je... da je formirana komisija jedna koja je trebala
7 da ode u Krajinu i da napravi izvještaj o tome šta se tamo dešava, ali izvještaj
8 te komisije nismo dobili. Da li je Generalštab u svojim izvještajima na Vrhovnoj
9 komandi podnosio izvještaje u tom pravcu, to zaista ne znam. Nisam vidio
10 policijski izvještaj.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle, kažete da je ta komisija bila
12 osnovana kad?

13 SVEDOK: Pa ne znam, tokom ljeta. Ima u dokumentaciji.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ovo pismo je napisano 24. maja. Vi ste
15 nam rekli da je gospodin Đerić šaljući to pismo bio uvjeren u istinitost onog
16 što tvrdi. Ja sam Vas pitao kakva je istraga bila izvršena kako bi se provjerilo
17 jesu li te tvrdnje istinite ili nisu, a pritom sam zapravo, naravno, mislio u
18 vrijeme kada su te tvrdnje bile iznesene. Dakle, s obzirom da je pismo bilo
19 napisano 24. maja, ta se istraga trebala izvršiti prije. Dakle, kakva je istraga
20 bila izvršena tada, a ne u ljeto?

21 SVEDOK: Ne znam.

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Zbog čega mislite da je gospodin Đerić
23 bio uvjeren da je ovo što je napisao točno? Pod uvjetom da nije bilo istrage.

24 SVEDOK: Zato što sam... zato... zato što sam vjerovao njemu da nije imao
25
26
27
28
29
30

1 podataka o tome.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] On nije dobio informacije, koliko sam
3 shvatio, u vezi sa tim tvrdnjama. Dakle, Vi kažete da ne znate da je bila
4 provedena ikakva istraga da bi se utvrdilo šta je od tvrdnji tačno, a što nije.
5 Je li to tačno?

6 O: Ne znam.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Sada ste nam rekli da ne znate za
8 nikakvu istragu koja je ranije vođena. Jesam li Vas dobro shvatio?

9 SVEDOK: Rekao sam da znam da je jedna ekipa trebala da ode u Krajinu da
10 izvrši uvid u...u događaje i da napiše izvještaj i da ne znam da je taj
11 izvještaj došao, a za druge ne znam.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. A ponovo da Vam postavim isto
13 pitanje: kada je to bilo?

14 SVEDOK: Moguće tokom juna mjeseca. Ja sad -

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Međutim, kao što sam Vam već jednom
16 rekao, mene zanima šta se radilo u vezi s tim tvrdnjama prije sastavljanja pisma
17 24. maja.

18 SVEDOK: Već sam nekoliko puta rekao da ne znam.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Dakle, da se sad vratim na ono
20 moje prvo pitanje. Dakle, na temelju čega možete reći da mislite da gospodin
21 Đerić nije imao nikakvih informacija, s obzirom da nije bila sprovedena istraga,
22 naime, a ipak ste rekli da ste uvjereni da je on bio uvjeren da je to istina.

23 SVEDOK: Rekao sam da sam vjerovao njemu, jer je tvrdio da ne zna ništa o
24 tome i ja nisam imao nikakvih informacija da su doprle do mene. Prema tome, nije

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 imalo razloga da sumnjam u to što je rekao.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Sada je jasno. Ta komisija koja je
3 trebala biti poslana u Krajinu, rekli ste da je ona negdje u junu bila osnovana?

4 SVEDOK: Ne znam tačno, ali ima papir koji sam ja potpisao u kojem je
5 nalog da odu da se to vidi.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li je to ista ta komisija za koju ste
7 nam rekli da od njih niste na kraju dobili izvještaj?

8 SVEDOK: Da. Da.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Što ste uradili nakon što niste primili
10 nikakav izvještaj od njih?

11 SVEDOK: Ta komisija je trebala da bude komisija Ministarstva pravosuđa.
12 Smatrali smo da će izvještaj doći, naravno. Međutim, poslije je sve išlo svojim
13 tokom, tako da taj izvještaj više nije bio potreban.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Zbog čega kažete da više kasnije nije
15 bilo potrebe za takvim izvještajem?

16 SVEDOK: Podaci, podaci o događanjima na Manjači i... i u Omarskoj su, da
17 kažem, postali opštepoznati, u manjem ili većem stepenu.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] I nije bilo potrebe da Vlada sazna
19 dodatne detalje, jer je cijela stvar već bila u tisku, u novinama. Je li tako da
20 shvatim Vaš odgovor da više nije bilo potrebe da se prima takav izvještaj?

21 SVEDOK: Nije bilo potrebe da se insistira na podnošenju izvještaja jer
22 je već postalo opštepoznato, u suštini, o čemu se radi.

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite nastavite, gospodine Tiegeru.

24

25

26

27

28

29

30

1 G. TIEGER: [simultani prevod]

2 P: Gospodine Trbojeviću, da li je gospodin Đerić smatrao da su ti
3 izvještaji iz SAD-a i iz drugih izvora da je to jednostavno protivsrpska
4 propaganda?

5 O: Nismo sad to analizirali jedno po jedno, ali da je antisrpske
6 propagange bilo vrlo obilno, to je isto tako notorna stvar.

7 P: Da li je gospodin Đerić razmotrio informacije UNHCR-a, Vlade
8 Sjedinjenih Američkih Država, međunarodnih medija - ustvari, da se zadržimo samo
9 na državnim izvorima, da li je on smatrao da i oni predstavljaju dio te
10 protivsrpske propagandne kampanje o kojoj govorite?

11 O: Ja ne znam koje je dokumente on imao u vidu, koje je imao u rukama i
12 o kojima je formirao svoj stav. Ne znam uopšte.

13 P: Jeste li Vi smatrali da su ti izvještaji dio protivsrpske propagandne
14 kampanje?

15 O: Nisam ih ni vidio.

16 P: Zamolit ću Vas da sada pogledate stranicu 59 razgovora sa Uredom
17 tužilaštva koji je vođen sa Vama u maju. To će biti na stranici 48 na B/H/S-u.

18 Zamolit ćemo da se i svjedoku preda stranica broj 48 u verziji na B/H/S-
19 u.

20 Gospodine Trbojeviću, u tom dijelu razgovora se razgovara o pismu
21 gospodina Đerića, o ovom pismu od 24. maja 1992. Vi tu kažete, a to se može naći
22 u Vašem drugom komentaru na strani 59 u prevodu na engleskom, gdje Vi kažete:
23 "Aha, tobožnji izvještaji koji se pojavljuju u američkoj štampi i na drugim
24 mjestima nisu zasnovani na činjenicama. Da, ja ne znam kad se prvi izvještaj
25 pojavio. Sad znam da je većina tih izvještaja bila lažna. Oni to znaju bolje
26 nego ja, u funkciji propagande, vrlo zlonamjerne, prema srpskom narodu."

27

28

29

30

1 Dakle, gospodine Trbojeviću, je li to Vaš stav, naime, vezan za
2 izvještaje iz Sjedinjenih Država i drugih izvora, a o kojima je gospodin Đerić
3 pisao u svom pismu gospodinu Bakeru?

4 O: Ovo sad pravite neku konstrukciju. Ovdje jasno piše da su mnogi
5 izvještaji u štampi bili u funkciji propagande. Ova se rečenica apsolutno ne
6 odnosi na izvještaj Vlade ili nekog organa ili... ni na šta službeno se ne
7 odnosi. Ovde kaže: "Sad znam da je većina tih izvještaja bila lažna". Misli se
8 na stvari koje su se pojavljivale u novinama. I to zaista je tako, mislim i
9 danas.

10 Nijedan stav Vlade SAD-a ili... ili zvanični dokumenat nekog organa
11 međunarodnog ili...ili državnog koji je došao na tu temu ja nisam vidio i o
12 njemu se nisam izjašnjavao.

13 P: Da li ste zaključili da ta mogućnost o kojoj se govorilo na
14 ministarskoj konferenciji u Lisabonu, naime, da će se protiv bosanskih Srba
15 koristiti sila, da je to bio rezultat, djelomično, izvještaja ovog tipa kojeg
16 smo gledali maloprije, na primjer onaj UNHCR-ov?

17 O: Ako je dio mirovnog procesa pod nazivom "Cutileirov plan" bio u... u
18 Lisabonu, onda o tom dijelu sam, da kažem, imao neke informacije koje smo dobili
19 od ekipe koja je pregovarala i to se odnosilo na... na... na pitanje
20 teritorijalnih entiteta u Bosni i Hercegovini između zaraćenih strana i tako
21 dalje, i tako dalje. O tom sam imao jedan dio saznanja, naravno, kojih sam čuo
22 od ljudi koji su bili pregovarački tim. A o mogućnosti bombardovanja ne znam da
23 sam... da sam u to vrijeme, 1992., imao saznanja i za šta su ona bila za šta su
24 te prijetnje eventualno bile vezane.

25 P: Ja sam Vas jednostavno pitao da li ste Vi shvatili da su informacije
26
27
28
29
30

1 koje su bile na raspolaganju članovima konferencija ministara, gospodina Bakera
2 i drugih vlada, da su te informacije sadržavale ne samo novinske članke, nego i
3 informacije iz izvora kao što je onaj koji smo gledali prije nekoliko minuta?

4 O: Ma nisam se uopšte upuštao u to ko je čime šta dokumentovao, niti je
5 to u mom dometu bilo da znam.

6 P: Zamoliću da sada pogledamo tabulator 109. To je u registratoru broj
7 4.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, često spominjete i
9 koristite se intervjuima iz marta i maja. Mislim da imamo dvije kopije u kojima
10 se brojevi stranica razlikuju. Meni se čini da ne radite sa one verzije koje ste
11 dali Tajništvu. Sada kada ste spomenuli, čini mi se da ste spomenuli stranicu
12 59, to je možda na strani 59 primjerka koje ima Vijeće, ali ne onog primjerka
13 koje ima Tajništvo. Možda bi bilo bolje da isti primjerak date Tajništvu, jer se
14 može dogoditi da u nekom trenutku požele provjeriti šta je bilo rečeno na
15 temelju transkripta, a to će stvoriti velike probleme.

16 G. TIEGER: [simultani prevod] Razumijem, shvaćam i izvinjavam se. Kopija
17 je nastala zahvaljujući tome što smo probali usporediti engleski i B/H/S
18 transkript.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Riješili ste jedan problem i
20 stvorili drugi.

21 G. STEWART: [simultani prevod] Samo da kažem, ne znam da li je to isti
22 problem ili je povezan na bilo koji način, ali u svakom slučaju imamo dokument
23
24
25
26
27
28
29
30

1 sa oba intervjua sa brojevima, a zatim imamo dva intervjua koji imaju svaki
2 svoje brojeve. I ja ne želim tu sad ništa za sebe pozitivno reći, ali tim
3 Tužilaštva je radio izgleda sa ovim primjerkom koji ima brojeve od početka do
4 kraja za obadva intervjua. Dakle, mi smo došli do zaključka da je razlika od
5 otprilike 50, 56 stranica točno, ali nije dosljedno kroz cijeli dokument.

6 Ako nam date samo nekoliko trenutaka, gospodine Tieger, da pronademo taj
7 odgovarajući pasus i onda će to riješiti problem.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Važno je da nema zbrke i to je ono o
9 čemu treba da se pozabave obe strane.

10 G. STEWART: [simultani prevod] Časni sudija, samo da kažem da nije
11 problem, ja moram reći da je tehnički, ljudi koji rade u tehničkoj službi, oni
12 su bili od velike pomoći i pomogli su mi sa lociranjem izvora struje, međutim za
13 sada moj kompjuter još uvijek ne radi.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Stewart, koliko sam ja shvatio
15 i koliko znam i imam iskustvo sa *laptopovima*, oni mogu raditi i bez da su
16 uključeni u struju, a ja i vidim priključak za struju sa ovog mesta gde sedim.

17 G. STEWART: [simultani prevod] Da, ja mogu koristiti priključak, međutim

18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Nije sasvim siguran, ali ću to učiniti i u toku pauze. Časni Sude, ja imam još
2 nešto što bih želeo da kažem. Potrebno mi je 30 sekundi zato što moj kompjuter
3 sada je u stanju hibernacije, da tako kažem, i treba mi jedno 30-tak sekundi od
4 tog momenta kada se uključi do momenta kada počne da radi.

5 Hvala Vam.

6 Trebalo bi da bude sada uredu, ali ponovo mora da započne.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možda biste mogli u sledećoj pauzi da
8 promislite zbog čega Vam je potreban minut za 30 sekundi.

9 Gospodine Tieger, izvolite.

10 G. TIEGER: [simultani prevod]

11 P: Gospodine Trbojeviću, tabulator 109 sadrži jedan sporazum, sporazum
12 broj 2 koji je potpisan 23. maja 1992. godine na jednom sastanku u Ženevi koji
13 je održan da bi se razgovaralo o primeni sporazum od 22. maja i između ostalih
14 uredbi tu je predviđeno pod 2A, razmena spisaka zatvorenika kako bi se preduzeli
15 odgovarajući koraci da bi oni bili oslobođeni.

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 A na vrhu stranice vidimo da su predstavnici koji su prisustvovali tom
2 sastanku i koji su učestvovali i potpisali sporazum da su tu bili gospodin
3 Kalinić koji je predstavljao gospodina Radovana Karadžića, predsednika Srpske
4 demokratske stranke. Najpre, da li se tu govori, odnosno radi, o doktoru Draganu
5 Kaliniću?

6 O: Mislim da da.

7 P: A on je bio Ministar zdravstva Republike Srpske?

8 O: Tako je.

9 P: I doktor Kalinić je bio i član Vlade kao ministar za zdravstvo.

10 Dakle, bio je visoki član Vlade bosanskih Srba, zar ne?

11 O: Tako je.

12 P: Koji su bili potrebni koraci da bi se oslobodili zatvorenici, a o
13 kojima je govorio, odnosno razgovarao prema ovom sporazumu doktor Kalinić?

14 O: Ne znam.

15 P: Da li je doktor Kalinić izvestio Vladu ili druge predstavnike srpskih
16 vlasti, vlasti bosanskih Srba, o tom sporazumu i o obavezama koje taj sporazum
17 predviđa?

18 O: Nisam siguran. Mislim da je obavijestio gospodina Karadžića, ali ne
19 mogu tvrditi za... Nije Vladu, ali mislim da nije Vladu ob... mislim.

20 P: Ovde se, naravno, radi o okolnostima u kojima su zatvorenici bili
21 držani, koje su držali zatočene snage bosanskih Srba i vlasti bosanskih Srba.
22 Bar delimično se radi i o tome, zar ne?

23 O: Da.

24 P: Da li je to pitanje u kojim su, dakle, okolnostima držani ti

25

26

27

28

29

30

1 zatvorenici, da li je to pitanje izazivalo zabrinutost kod Vlade?

2 O: Koliko ja znam, stvarnih podataka o broju takvih lica i o stvarnim
3 uslovima u kojima se oni nalaze, u Vladi nije bilo saznanja, pa zato nije bilo
4 nekog stepena zabrinutosti, jer jednostavno nije se moglo pretpostaviti da je to
5 moglo imati razmjere kakve je imalo u... u recimo Omarskoj.

6 P: Da li je doktor Kalinić obavestio o zabrinutosti koju je izrazio
7 Međunarodni Crveni krst, s obzirom na uslove u kojima su zatvorenici držani i da
8 su ti uslovi daju razloga za zabrinutost?

9 O: Ne znam konkretno je li i kako je to izvedeno, ali znam da sad neka
10 sjednica Vlade nije bila posvećena tom problemu i donošenju nekih zaključaka
11 kojima bi to bilo, da kažem, sanirano. Zato sam sklon da mislim da potpuni,
12 stvarni izvještaj nije dat Vladi.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja bih samo hteo jedno razjašnjenje. Vi
14 ste rekli da zbog toga mislite da Vlada nije dobila puni izveštaj, pun izveštaj
15 od koga?

16 SVEDOK: Od doktora Kalinića.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, molim Vas nastavite.

18 G. TIEGER: [simultani prevod]

19 P: Da li Vam je poznato kome je doktor Kalinić podneo izveštaj nakon
20 povratka iz Ženeve ili sa kim se sastao?

21 O: Ovde piše da je išao kao predstavnik doktora Radovana Karadžića. I
22 bio je često s njim u kontaktu. Sad je li po povratku iz Ženeve otišao pravo
23 njemu ili nije, to konkretno za taj dan ne mogu reći da znam, ali da je bio
24 često s njim u kontaktu, to mogu da tvrdim.

25

26

27

28

29

30

1 P: Gospodine Trbojeviću, pogledajte, molim Vas, na kratko dokument pod
2 oznakom 74, a to je u registratoru broj 2.

3 Gospodine Trbojeviću, ovaj dokument je spisak otprilike 400 lica koji su
4 bili odvedeni iz Bratunca na Pale i na kraju su odvedeni u Visoko. Oni su bili
5 držani u Palama, odnosno zatvoreni u Palama, od 14. do 17. maja. Prvo, s obzirom
6 na Vaše poznavanje geografije i raspored stanovništva, odnosno sastav
7 stanovništva na Palama u maju 1992. godine, da li bi bilo moguće da se tako
8 velika grupa dovede na Pale u tajnosti ili bi svi o tome saznali?

9 O: Pale su malo mjesto i dolazak grupe ljudi od - kol'ko ste rekli?

10 P: 400 lica, gospodine.

11 O: Ne bi prošlo nezapaženo, naravno. Ne znam gdje su bili smješteni. Ne
12 znam kol'ko su se zadržali. Ne znam šta je rađeno.

13 P: A Vi ste na Pale stigli nekoliko dana nakon tih događaja, je li tako?

14 O: Da.

15 P: Da li ste čuli nešto o tome od drugih članova Vlade ili predstavnika
16 srpskih vlasti u Bosni?

17 O: Nisam, nisam ništa čuo.

18 P: Ili o tome da li su te osobe prebačene iz Bratunca, a zatim odvedene
19 na muslimansku teritoriju i da li je to bilo u skladu su naporima koji je činio
20 bilo koji organ vlasti?

21 O: Nisam uopšte znao za tu akciju. Nemam pojma ni ko je naredio, ni zbog
22 čega, ni kakvom cilju.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Molim Vas, pogledajte 3. stranicu ovog dokumenta. Mislim da je to
2 tako i na engleskoj i na B/H/S verziji. Tu vidimo potpis jednog gospodina S.
3 Markovića, koji je član vladine komisije u ime srpskog Ministarstva unutrašnjih
4 poslova za razmenu ratnih zarobljenika. Šta možete da nam kažete o gospodinu
5 Markoviću i toj Komisiji, vladinoj komisiji, za razmenu ratnih zarobljenika?

6 O: Ništa. Ne znam kad je imenovana Komisija, a Markovića ne poznam. Ne
7 isključujem da sam ga negdje sreo, ali lično ga ne poznam, niti njegovu funkciju
8 u toj Komisiji.

9 P: Sada ću Vam pokazati jedan dokument koji je ranije uveden kao dokaz u
10 sudske spise. To je dokument P436 i to se nalazi pod oznakom 73. To je jedna
11 odluka od 08. maja 1992. godine. I to je odluka o formiranju Centralne komisije
12 koju je potpisao profesor Čerić kao premijer, odnosno predsednik Vlade..

13 Najpre, gospodine Trbojeviću, vidite ime Slobodana Markovića,
14 predstavnika Ministarstva unutrašnjih poslova i on se tu pojavljuje kao član te
15 Centralne komisije.

16 O: Tako je.

17 P: Najpre, da li Vam to pomaže da se prisetite ko je bio gospodin
18 Marković i koja je bila njegova funkcija u Vladi?

19 O: Ništa mi ne pomaže. Ne znam čovjeka i ne znam šta je radio. Vidim da
20 je imô funkciju u toj Komisiji, ali to ne znači da ja mogu da se sjetim ako ga
21 nisam sreo.

22 P: Pod tačkom broj 1 stoji da se time imenuje Centralna komisija, a
23
24
25
26
27
28
29
30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 zatim se ona opisuje kao Centralna komisija za razmenu zarobljenika, ratnih
2 zarobljenika, uhapšenih lica i tela ubijenih. Kakva je razlika između uhapšenih
3 lica i ratnih zarobljenika?

4 O: Lica lišena slobode, kako ovde piše, su termin koji se u zakonu
5 upotrebljava za osobe koje su lišene aktom nadležnog organa; dakle, pritvorena
6 lica ili lica osuđena na izdržavanje kazne. Ratni zarobljenici, pretpostavljam
7 da su regulisani vojnim propisima, to su lica zarobljena u ratnim akcijama
8 vojnih jedinica.

9 Tijela poginulih su tijela poginulih. To je, čini mi se, pojam koji ne
10 treba komentarisati.

11 P: A koji organ Vlade je imao ovlašćenje da lišava lica slobode u
12 Republici Srpskoj?

13 G. STEWART: [simultani prevod] On nije rekao organ Vlade. To je gospodin
14 Tieger upotrebio.

15 G. TIEGER: [simultani prevod] Uredu, uredu.

16 P: Koji organ ili telo je imalo ovlašćenja u Republici Srpskoj da hapsi
17 ljude?

18 O: Lica se lišavaju slobode u aktivnostima policije, osuđuju na kazne
19 zatvora presudama sudova i mogu se, naravno, lišavati slobode u aktivnostima
20 vojne policije.

21 Što se tiče ratnih zarobljenika, ja nisam ekspert za ratna prava, ali
22 mislim da bi se tu podvela lica lišena slobode u ratnim dejstvima.

23 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Hteo bih da postavim jedno pitanje.

24

25

26

27

28

29

30

1 Gospodine svedoče, da li možete da se setite ili nas podsetite, koja je
2 bila Vaša funkcija u vreme kada je formirana ta Centralna komisija?

3 SVEDOK: U to vrijeme ja još nisam bio na Palama.

4 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] A koja je bila Vaša funkcija?

5 SVEDOK: Kad sam došao na Pale onda sam postao potpredsednik Vlade.

6 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] A 14. maja, ponavljam pitanje, u
7 toku meseca maja, odnosno početkom meseca maja, koja je bila Vaša funkcija?

8 SVEDOK: 14. maja sam ja još uvijek u Sarajevu, advokat. 17. maja sam u
9 Sarajevu uhapšen. 20. maja izlazim iz Sarajeva i dolazim na Pale.

10 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] A Vi ste postali zamenik predsednika
11 Vlade kog datuma?

12 SVEDOK: Službeno, čini mi se 08. juna, ali mi je predsednik Đerić
13 saopštio da će to biti tako, pa sam ja tu pored njega od... od 21., 22., 23.
14 maja počeo da gledam šta se dešava.

15 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Hvala.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, pitamo se da li ima
17 smisla razgovarati o ovim normalnim ovlašćenjima. Međutim, ovde se, bar je naš
18 utisak takav za sada, da se ovde ne radi o normalnom vršenju dužnosti policije.
19 S obzirom na broj zatvorenih lica, to daje, naime, drugi utisak.

20 G. TIEGER: [simultani prevod] Da, no moje pitanje je više bilo u vezi
21 sa, odnosno upereno na to ko je bio, zapravo na koje telo se mislilo u

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 dokumentu, a ne o ovlašćenjima o kojima se radilo.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Razumem da Vi pravite tu razliku, no
3 naravno, razgovor je skrenuo u smeru ovlašćenja i ko je imao ovlašćenje i tako
4 dalje, a to baš nije od velike pomoći za Sud.

5 G. TIEGER: [simultani prevod] Slažem se. Možda postoji kraći put da se
6 informacije dobiju.

7 P: Dakle, gospodine Trbojeviću, pre nego što pređemo na sledeći
8 dokument, molim Vas pogledajte prvo ime, odnosno prvi član, prvo ime koje se
9 pominje kao član Komisije i da li možete da tu pročitate ime osobe koja je bila
10 predstavnik Ministarstva pravosuđa?

11 O: Piše Čolović Rajko.

12 G. TIEGER: [simultani prevod]

13 P: Molim vas da sad pređemo na oznaku broj 19. To je 24. sednica Vlade
14 održana 19. juna 1992. godine. To je oznaka 19 u 1. registratoru.

15 Gospodine Trbojeviću, pod tabulatorom 19 nalazi se zapisnik sednice
16 Vlade koja je održana 09. juna 1992. godine, dakle to je dan nakon što ste Vi
17 bili imenovani. I mada se Vaše ime ne pominje, molim Vas da pogledate pod tačkom
18 1 šta se nalazi na dnevnom redu. Dakle, najpre, tu se pre svega govori o podršci
19 koju Vlada daje nalogu Centralne komisije za razmenu zarobljenika. I B, tu se
20 nalazi pomen o razmeni između predsednika Centralne komisije za razmenu
21 zatvorenika, dakle korespondenciju koju je on vodio, a zatim zaključak da bi
22 ministri trebalo da razgovaraju sa Rajkom Čolovićem kako bi odlučili, odredili

23

24

25

26

27

28

29

30

1 koji su to motivi zbog kojih bi trebalo zatražiti promenu, odnosno njegovo
2 smenjivanje i da li su ti razlozi opravdani i da li je rad predsednika Komisije
3 i kakav je bio rad predsednika Komisije do momenta kada je bio imenovan novi
4 predsednik /kako je prevedeno/.

5 Da li nam možete reći šta se dešavalo u toj Komisiji za razmenu
6 zarobljenika u to vreme i naročito koji je bio taj zahtev gospodina Čolovića za
7 promenu? Kakvom promenom?

8 O: Ja gospodina Rajka Čolakovića poznajem. Poznavao sam ga prije mog
9 dolaska na Pale. I danas je kolega u pravosuđu. Nisam uopšte znao da je bio
10 imenovan za ovu Komisiji i nisam uopšte znao da je tražio da bude razriješen, a
11 nismo poslije imali prilike da o tom razgovaramo. Tako da ne znam koji su njega
12 problemi motivisali da traži svoje razrješenje. Ovde piše da se naredba
13 podržava, piše da će predsjednik Vlade obaviti razgovor sa... sa predsjednikom
14 Komisije da vidi zašto traži zamjenu. Ima ovdje konstatacija da se treba
15 pridržavati propisa i naših i međunarodnih i tako dalje i tako dalje. Po ovom
16 tekstu ne bi se imalo bogznašta komentarisati.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Trbojević. Gospodine
18 Trbojeviću, ako ne znate ništa o tome, nije potrebno da čitate tekst, jer to
19 možemo i mi sami da učinimo.

20 Gospodine Tieger, izvolite nastavite. Da, sada je već 10.30h., ionako
21 vreme je.

22 Gospodine Trbojeviću, molim Vas da direktno odgovarate na pitanja, a ako
23 Vas ne pita niko o tome da li ste poznavali gospodina Čolovića ili ne, molim Vas
24 uzdržite se od davanja takvih informacija o kojima niste pitani. Ako ne znate o
25 tome, recite samo "Ja uopšte ne znam zbog čega je on hteo da dâ ostavku, da
26 traži razrešenje."

27 A sada ćemo napraviti pauzu i nastaviti s radom u pet do jedanaest.

28 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim, ustanite.

29
30

1 ... Početak pauze u 10.30h
2 ... Sednica nastavljena u 10.58h
3 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.
4 Izvolite sjednite.
5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Prije nego što nastavimo, gospodine
6 Tieger, možda samo nekoliko praktičnih pitanja. Kao prvo, zaštitne mjere vezane
7 za svjedoke 31 i 73, mislim da se još uvijek čeka odgovor Odbrane koji je trebao
8 biti dostavljen 25. marta.
9 Gospodine Stewart, molit ću Vas, zapišite to.
10 G. STEWART: [simultani prevod] Ja ne mogu nikako reći da ste u krivu.
11 Zapisao sam broj, samo da provjerim u toku pauze. Hvala.
12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Zatim imamo tu neke dodatne informacije
13 koje je dostavilo Tužilaštvo, a vezano za zaštitne mjere za svjedoke, prema
14 pravilu 92bis općenito. Ja ne znam da li se očekuje odgovor na to. U slučaju da
15 je to potrebno, onda bismo očekivali taj odgovor do kraja tjedna.
16 G. STEWART: [simultani prevod] Ja ću komentirati kao što sam i ovu
17 prošlu stvar komentirao, naime, vidjet ću o čemu se radi.
18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] A imamo još jednu stvar, ali time se
19 nećemo baviti ovdje pred svjedokom.
20 Izvolite nastavite.
21 G. TIEGER: [simultani prevod] Gospodine Trbojeviću, prije nego što
22 nastavimo, kada su Vas izvodili, kad Vas je poslužiteljica izvodila iz sudnice,
23 možda ste čuli gospodina Stewarta i mene kako spominjemo Vaše ime. Naime, mi smo
24 vježbali kako se ono izgovara. Ja se ispričavam što sam ga izgovarao na pogrešan
25
26
27
28
29
30

1 način.

2 Zamolit ću da sada pogledamo materijal pod tabulatorom 20 u registratoru
3 broj 1.

4 Tabulator 20 sadrži zapisnik sa 25. sjednice Vlade Srpske Republike
5 Bosne i Hercegovine, održane 10. juna 1992. godine. Ponovo napominjem da ste Vi
6 bili odsutni, bar prema ovome što stoji u zapisniku.

7 Sastanak je održan dan nakon sjednice kojom smo se bavili prije naše
8 prethodne pauze, na kojoj je Vlada zauzela stav da je postupanje i razmjena
9 zatvorenika odgovorno i složeno pitanje. Na ovoj sjednici 10. juna - u verziji
10 na engleskom to je na 3. stranici, a kod Vas je odmah ispod točke dnevnog reda
11 broj 7 - Vlada je zaključila da Ministarstvo pravde treba sastaviti izvještaj o
12 zatvorenicima i da taj izvještaj treba posebno posvetiti pažnju postupanju sa
13 civilnim stanovništvom, smještaju i hrani ratnih zarobljenika i tako dalje.
14 Vlada će razmotriti izvještaj nakon čega će ga dostaviti Predsjedništvu
15 republike.

16 Gospodine Trbojeviću, možete li nam reći koje su informacije bile na
17 raspolaganju Vladi koje su zatim izazvale da se zatim napravi zaključa o tome
18 kako bi Ministarstvo pravde trebalo dobiti u zadatak da pripremi izvještaj o
19 zatvorenicima?

20 O: Ne znam tačno.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možda znate nešto što nije sasvim tačno,
22 nego nekakve općenitije ideje o tome da li imate?

23 SVEDOK: Nemam nikakva saznanja, zaista.

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Trbojeviću, da li ste Vi
2 dobivali zapisnike sa sastanaka Vlade čak i kada niste bili na njima?
3 SVEDOK: Pa vjerovatno su bili umnoženi, ali da li su dolazili baš u moje
4 ruke, ne...ne znam. Vjerovatno neke jesam, neke nisam.
5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Jeste li dobivali neke dokumente koji su
6 služili za pripremu prije tih sastanaka?
7 SVEDOK: Ne.
8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možete nastaviti, gospodine Tieger.
9 G. TIEGER: [simultani prevod]
10 P: Da li se, gospodine Trbojeviću, sjećate da li je taj izvještaj o kome
11 je riječ ovdje, na kraju i napravljen?
12 O: Ne znam. Ne znam da je bio razmatran u Vladi.
13 P: Jesu li članovi Vlade ili drugi funkcioneri u sklopu vlasti bosanskih
14 Srba u to vrijeme razgovarali o generalnom tom pitanju postupanja sa civilnim
15 stanovništvom i zatvorenicima?
16 O: Ne.
17 P: Da se sada pozabavimo tabulatorom 23. Riječ je o sjednici Vlade od
18 15. juna.
19 Gospodine Trbojeviću, prema zapisniku, Vi ste predsjedavali ovim
20 sastankom koji je održan 15. juna. Zamolit ću Vas da pogledate točku dnevnog
21 reda 10 koja se nalazi na 4. stranici u prevodu na engleskom.
22 Dakle, točka 10 kaže sljedeće: "Vlada je razmotrila predloženi
23 izvještaj. Zaključeno je da pitanje razmjene zatvorenika predstavlja jedno
24
25
26
27
28
29
30

1 izuzetno važno, kompleksno i osjetljivo pitanje i ako se tome ne bude posvetila
2 dovoljna pažnja, to bi moglo rezultirati cijelim nizom negativnih posljedica po
3 cijelu republiku. Dogovoreno je da radna grupa u kojoj bi bili Branko Đerić,
4 Milan Trbojević, Dragan Kalinić, Mićo Stanišić, Bogdan Subotić i Momčilo Mandić
5 trebaju razmotriti sve aspekte problema razmjene zatvorenika i predložiti
6 sustavna i druga rješenja koja bi uzimala u obzir naše i međunarodne propise.
7 Očigledno je da je rješavanje ovog problema hitna stvar i da propisi i konkretne
8 mjere za rješavanje ovog pitanja moraju biti predloženi što je moguće ranije."

9 Kao prvo, gospodine Trbojeviću, taj predloženi izvještaj koji je Vlada
10 razmatrala 15. juna, da li je to isti izvještaj koji je bio spominjan u onom
11 zapisniku kojeg smo maloprije gledali? Drugim riječima, izvještaj prema kojem je
12 Ministarstvo pravde dobilo zadatak da sastavi izvještaj o zatvorenicima do 10.
13 juna.

14 O: Ne mogu tvrditi. Moguće je, ali ne znam je li to taj.

15 P: Da li znate za neki drugi predloženi izvještaj vezan za pitanje
16 zatvorenika, osim ovog koji je Vlada dala u zadatak Ministarstvu pravde da
17 sastavi, što se vidjelo u onom zapisniku od 10. juna?

18 O: Ne znam.

19 P: Na temelju ovog izvještaja Vlada je zaključila da je pitanje
20 zatvorenika među inim složeno i osjetljivo pitanje koje može izazvati cijeli niz
21 negativnih posljedica za cijelu republiku.

22 Koje informacije su bile sadržane u tom izvještaju, koje su ukazivale na
23 složenu, osjetljivu i potencijalno nepovoljan uticaj pitanja razmjene ratnih
24
25
26
27
28
29
30

1 zarobljenika?

2 O: Ne znam tekst tog izvještaja. Ne sjećam se kako je glasio.
3 Pretpostavljam da u dokumentaciji negdje ima taj izvještaj. Ja ne bih mogao
4 navesti njegove dijelove i njegovu interpretaciju.

5 P: Nisam ni očekivao da možete citirati nešto iz tog izvještaja s
6 obzirom koliko je vremena prošlo. Međutim, recite, zar to nije bila prva
7 sjednica Vlade kojoj ste Vi predsjedavali ili barem jedna od prvih?

8 O: Vjerovatno.

9 P: Mislim da ste predsjedavali i sastanku 13. juna.

10 Na tom sastanku Vlada je razmatrala jedno pitanje koje je, kako sama
11 Vlada zaključuje, bilo izuzetno važno, koje bi moglo dovesti do cijelog niza
12 negativnih posljedica za cijelu republiku. Dakle, općenito govoreći, o kojim
13 informacijama se raspravljalo na tom sastanku koje su bile tako važne i tako
14 potencijalno nepovoljne?

15 O: Ne znam, ne mogu ih navesti.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Trbojeviću, Vijeće smatra da
17 postoje razlozi da Vas upozorimo kako je Vaša dužnost da govorite istinu, kako
18 je rečeno u svečanoj izjavi: "istinu, cijelu istinu i ništa osim istine". Ja Vas
19 želim upoznati sa posljedicama koje bi mogle rezultirati ako ne budete to
20 činili, dakle, ako ne budete govorili istinu, cijelu istinu i ništa osim istine.
21 Najveća kazna za lažno svjedočenje pod svečanom izjavom je kazna od 100.000
22 eura, ili zatvorska kazna od sedam godina ili oboje.

23 Dakle, sada smo Vas formalno upozorili prema pravilu 91, Pravilnika o
24
25
26
27
28
29
30

1 postupku i dokazima.

2 Možete nastaviti, gospodine Tieger.

3 G. TIEGER: [simultani prevod]

4 P: Gospodine Trbojeviću, želim od Vas čuti bilo kakve informacije koje
5 biste mogli imati o prirodi razgovora koji su se odvijali na ovoj sjednici Vlade
6 15. juna, a u vezi sa pitanjem koje je sama Vlada smatrala, i njeni članovi,
7 izuzetno važnim i za koje se također smatralo da bi mogli imati potencijalno
8 veoma nepovoljne posljedice za samu republiku. Što mi možete reći o tome?

9 O: Ja sam sasvim svjestan zakletve koju sam dao. Ja jednostavno nemam u
10 svom sjećanju, u svojoj svijesti, tekst izvještaja koji je neko podnio i na koje
11 probleme je ukazano. Ja mogu sad da interpretiram situaciju, pošto, naravno,
12 prošle su godine, podaci su se skupljali i tako dalje, i tako dalje. Ali iz
13 doba, iz maja i juna 1992. godine ja ne mogu da Vam kažem - vidio sam izvještaj
14 koji je potpisao, bilo predsjednik Komisije za razmjene, bilo Momčilo Mandić kao
15 ministar pravosuđa, bilo Stanišić kao ministar policije. I da kažem - u tom
16 izvještaju je navedeno da ima mnogo i zarobljenika, ima mnogo zatvorenih, ima
17 mnogo lišenih slobode, ima... Ne mogu to da kažem, jer taj tekst nemam u svojoj
18 svijesti, naj...najiskrenije.

19 Da je... da je neophodno bilo to regulisati, to nije... to je najmanje
20 bilo sporno.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Trbojeviću, rekli ste: "Ja sam
22 vidio izvještaj koji su potpisali Momčilo Mandić i Stanišić i u tom izvještaju
23 je stajalo da je bilo mnogo ratnih zarobljenika, mnogo uhapšenih..." i tako
24 dalje.

25 Da li je taj izvještaj bio ograničen samo na tvrdnju da je bilo mnogo
26 zarobljenika i uhapšenih osoba ili je stajalo u njemu i još nešto?

27 SVEDOK: Časni Sude, ja sam rekao da ne mogu da kažem vidio takav

28
29
30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 izvještaj. Ovdje stoji da je neko podnio informaciju. Ja ne znam ko je podnio
2 informaciju.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Trbojeviću, ja Vas ni ne pitam
4 ko je podnio tu informaciju. Ja sam samo pročitao ono što je stajalo u
5 transkriptu. Ako Vi meni sada kažete da ono što stoji u transkriptu nije ono što
6 ste Vi rekli, možemo to provjeriti, usporediti sa originalnom snimljenom trakom
7 B/H/S kanala. Tamo stoji da ste Vi rekli: "Ja sam vidio izvještaj koji su
8 potpisali Momčilo Mandić i Stanišić." Je li to točno? Ako to niste rekli, onda
9 moramo provjeriti.

10 SVEDOK: Ne.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] A što ste točno rekli?

12 SVEDOK: Rekao sam da ne mogu da kažem da sam vidio izvještaj koji je
13 podnio bilo predsjednik Komisije za razmjene, bilo Mandić, bilo Stanišić.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Dakle, ako sam dobro shvatio, Vi
15 ste predsjedavali tom sastanku i kao predsjedavajući, u tom svojstvu, u najmanju
16 ruku ste bili uključeni u raspravu. I tu je bilo rečeno, dakle, da je Vlada
17 razmotrila predložen izvještaj, da je izvukla zaključke o važnosti. Da Vas
18 pitam, šta Vi znate o tom izvještaju? Da li uopće znate da je on postojao?

19 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, dozvolite samo da primijetim.
20 Ja, naravno, u potpunosti podržavam prijedlog Vijeća da se provjeri snimka na
21 B/H/S-u. Mogu li ja ipak predložiti da se to napravi odmah prije nego što
22 nastavimo dalje, jer kada se pogleda cijeli odgovor, stvarno se čini da bi se to
23 trebalo provjeriti.

24 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Možda da zamolim predstavnicu

25

26

27

28

29

30

1 Tajništva. Mislim da moramo pričekati kraj, jer ne možemo ništa raditi s trakom
2 prije nego što se završi snimanje, ako se ne varam.

3 [Pretresno veće i sekretar se savetuju]

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možemo promijeniti trake, provjeriti šta
5 je bilo rečeno. Ono što se na mom kompjuteru nalazi pod 11.14, a posebno treba
6 posvetiti pažnju redu u kojem piše: "Vidio sam izvještaj koji su potpisali
7 Momčilo Mandić, Stanišić." To je 11.14.19h. Ne, 11.14.25, uključujući i sljedeći
8 red 11.14.30h, kao i sljedeći, 11.14.41h.

9 Sad svi moramo prestati govoriti dok ne dobijemo informaciju da je
10 stavljena nova traka.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, sad možemo nastaviti
12 sa ispitivanjem, dok se namjesti traka na ono mjesto. To će potrajati još
13 nekoliko minuta.

14 G. STEWART: [simultani prevod] Dozvolite da spomenem, nema nikakve veze
15 sa mojim satom. Na ovom što ja imam, tu piše 11.17.46h, dok ste Vi rekli, časni
16 Sude, 11.14.25h. Nije mi jasno zbog čega je došlo do te razlike.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Koliko je sati na Vašem kompjuteru na
18 dnu?

19 G. STEWART: [simultani prevod] Tu gdje kaže -

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ne, pitam Vas na samom dnu u desnom
21 donjem uglu. Koje vrijeme Vam je tamo?

22 G. STEWART: [simultani prevod] Tamo je 11.28h.

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Vrijeme je različito nego ono koje je na
24 mojem.

25

26

27

28

29

30

1 G. STEWART: [simultani prevod] Da, to nije moj kompjuter. To je ovaj
2 koji sam našao u sudnici.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle, onaj koji koristite.

4 G. STEWART: [simultani prevod] Da, koji koristim. Da li bi se to moglo
5 riješiti. To bi moglo biti važno, naravno ne sada, ali sinkronizacija je bitna,
6 jer ako ima ovakvih razlika -

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Uvijek možete sami prilagoditi vrijeme
8 na kompjuteru, to je osnovno znanje.

9 G. STEWART: [simultani prevod] Ja bih to znao napraviti na mom
10 kompjuteru.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pa to je običan *laptop*.

12 Izvolite, gospodine Tieger.

13 G. TIEGER: [simultani prevod] Vi ste tražili od mene da nastavim, ako se
14 ne varam.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Jasno je da Vi niste tražili. Hoću reći
16 samo da se ne možemo u ovom istom trenutku pozabaviti sa ovim prethodnim
17 pitanjem gdje smo se zaustavili. Morat ćemo pričekati.

18 G. TIEGER: [simultani prevod] Ja mislim da je bolje da pričekamo. Mislim
19 da ne bi imalo smisla da zaobiđemo to pitanje koje se sada -

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Evo sudija Hanoteau ima jedno pitanje

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Želio bih iskoristiti ovaj kratki
2 prekid kako bih postavio jedno pitanje svjedoku. Kada je svjedok bio postavljen
3 na mjesto ministra, koji položaj, to jest koju je ulogu on dobio? Mislim da to
4 nije sasvim bilo definirano.

5 Svjedok je rekao da mu nije bio dat konkretan mandat, položaj, s obzirom
6 da se radilo o položaju zapravo zamjenika premijera /kako je prevedeno/. Koja je
7 bila Vaša uloga? Koji je bio Vaš zadatak? Vi ste bili u kontaktu sa premijerom,
8 ali koji konkretno zadatak ste obavljali?

9 SVEDOK: Formalno, bilo je nekoliko potpredsjednika. I ja sam trebao da
10 obavljam funkciju potpredsjednika za unutrašnju politiku. Bio je potpredsjednik
11 za privredu, i finansije i ne znam sad. Ali ja sam trebao da obavljam funkciju
12 potpredsjednika za unutrašnju politiku.

13 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Da li biste možda malo detaljnije
14 mogli objasniti kad kažete "unutrašnju politiku" šta je to točno
15 podrazumijevalo? Koji su bili Vaši zadaci i kakvi su bili Vaši odnosi sa
16 ministrom za unutrašnja pitanja i tako dalje?

17 SVEDOK: Pa ja se trudim da sažmem moje odgovore da budu što kraći, ali
18 ako me pitate da objasnim, suština je u ovom: potpredsjednik za unutrašnju
19 politiku je bio neko ko je trebao da, kažem, bude prvi pretpostavljeni ministru
20 policije i ministru pravde. Dakle, organizacija državne uprave, funkcionisanje
21 administracije i funkcionisanje pravosuđa su trebali da predstavljaju resor.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Međutim, ja sam to u svom iskazu datom ranije, detaljno objašnjavao. Na
2 samom startu rada ove Vlade je došlo do određenih konfrontacija u kojima su se
3 ministar policije i ministar pravde osjećali kao lica prema kojima predsjednik
4 Vlade i ja pokušavamo da vodimo istragu zbog nekih zloupotreba. Tako da je tu
5 došlo do...do praktično jedne netrpeljivosti i jednog odnosa u kojem skoro da
6 nije bilo nikakve komunikacije između ministra policije i ministra pravde sa
7 predsjednikom i potpredsjednikom Vlade.

8 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Šta podrazumevate pod
9 "zloupotrebom"?

10 SVEDOK: Pa, spominjani su neki magacini nekih trgovačkih preduzeća koji
11 su početkom ratnih dejstava se zadesili na strani koju je kontrolisala, da
12 kažem, srpska strana, pa se pojavila sumnja da su robe koje su bile u tim
13 magacinima otuđene uz asistenciju nekih policajaca i uz pokroviteljstvo ove
14 dvojice ministara.

15 Nije ta istraga privedena kraju, ne može čovjek reći da li je bilo to
16 osnovana sumnja ili nije, ali je izazvala revolt s njihove strane i
17 nerazumijevanje potrebe da se to razjasni.

18 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Da li ste Vi smatrali da imate
19 ovlašćenje da kontrolišete postupke ministra unutrašnjih poslova i ministra
20 pravosuđa? Da li ste Vi tražili od njih da polažu račune, odnosno da podnose
21 izveštaje?

22 SVEDOK: Pa, bili smo formirali jednu komisiju i zvali smo ih na razgovor
23 i tražili smo da se izjasne o tome, što su oni, naravno, odbili. Onda je Branko
24 Đerić pokušao sa rekonstrukcijom Vlade da ih ukloni iz Vlade, a kako to nije

25
26
27
28
29
30

1 prošlo, to je stanje trajalo do novembra mjeseca kad je Đerić dao ostavku.

2 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Trbojeviću, molim Vas pažljivo
4 slušajte deo Vašeg svedočenja od jutros, koji ćemo sada pustiti i molim
5 prevodiocu da obrate posebnu pažnju na one reči koje su izgovorene i da ih
6 protumače. A ako postoji bilo kakva reč koja je dvosmislena ili nije sasvim
7 razumljiva, hteo bih da me o tome obaveste.

8 Molim sada tehničku kabinu da pusti relevantne delove trake na B/H/S-u.

9 [Sluša se zvučni snimak]

10 SVEDOK: "...koje probleme je ukazano. Ja mogu sad da interpretiram
11 situaciju, pošto, naravno, prošle su godine, podaci su se skupljali i tako
12 dalje, i tako dalje. Ali iz doba, iz maja i juna 1992. godine ja ne mogu da Vam
13 kažem vidio sam izvještaj koji je potpisao bilo predsjednik Komisije za
14 razmjene, bilo Momčilo Mandić kao ministar pravosuđa, bilo Stanišić kao ministar
15 policije i da kažem, u tom izvještaju je navedeno da ima mnogo i zarobljenika,
16 ima mnogo zatvorenih, ima mnogo lišenih slobode, ima... Ne mogu to da kažem jer
17 taj tekst nemam u svojoj svijesti, naj...najiskrenije. Da je... da je neophodno
18 bilo to regulisati, to nije... to je najmanje bilo ..."

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod]

20 Gospodine Trbojević, mislim da je to dovoljno. Čuli smo onaj deo koji je
21 interesovao. Gospodine Trbojević -

22 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, mislim da bi trebalo da uđe u
23 zapisnik da je svedok bio u pravu u onome što je rekao. Ono što smo sada čuli se
24 razlikuje, odnosno bitno se razlikuje od onoga što smo videli na transkriptu
25 ranije. A svedok je u pravu, ovo je potvrdilo ono što je on ranije rekao.

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, to je i meni jasno. Ja sam to upravo
2 gledao. Nisam slušao engleski prevod, no ako sam dobro shvatio, konačno smo
3 mogli da utvrdimo, uz pomoć prevodilaca, da je svedok rekao da on ne može da
4 kaže da je video izveštaj koji je bio potpisan, odnosno koji je potpisao bilo
5 predsednik Komisije za razmene, ili Momčilo Mandić kao ministar pravosuđa ili
6 Mićo Stanišić.

7 Gospodine Trbojeviću, Vi ste potpuno u pravu. Zapisnik je, naime, davao
8 pogrešan utisak o onome što ste Vi rekli i upravo zbog toga sam ja i insistirao
9 na tome toliko, možda je to sada i vidljivo zbog čega. I zahvaljujući tehničkim
10 mogućnostima mi smo mogli da to pitanje razjasnimo.

11 A ako sam Vas doveo u nepriliku zbog toga, ja Vam se izvinjavam.

12 Međutim, ja bih imao nekoliko još pitanja u vezi sa tim, a to je
13 sledeće: dakle, izveštaj, čak iako ga niste videli, je postojao.

14 SVEDOK: Ako je konstatovano ovde, nema razloga da se sumnja u to.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li je taj izveštaj, jer Vi ste ranije
16 rekli da je izveštaj o pritvorskim objektima, da je zatražen ali da nikada nije
17 dobiven. Sećate li se tog dela svog svedočenja?

18 O: Da.

19 P: Taj izveštaj koji nikada nije primljen, da li se tu radi o nekom
20 drugom izveštaju? Jer ovaj izveštaj, koliko sam shvatio, izgleda da je bio
21 primljen, mada ga Vi niste pročitali. Samo molim razjašnjenje Vašeg ranijeg
22 odgovora kada ste rekli da je zatražen izveštaj, ali da on nikada nije primljen.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SVEDOK: Ja znam da je jedan izvještaj podnio gospodin Slobodan Avlijaš i
2 znam da taj izvještaj nije došao na Vladu, ali to sam sve saznao mnogo godina
3 kasnije.

4 Tako da sad, koji je ovo, ne mogu precizirati.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Vi ste ranije govorili o jednoj
6 komisiji koja je trebalo da bude poslata u Krajinu? Ko je bio na čelu te
7 komisije?

8 SVEDOK: Pa, ja sad ne znam. Gospodin istražitelj mi je pokazao, čini mi
9 se, rješenje koje sam ja potpisao u kojem je stajalo da komisija jedna treba da
10 ode u Krajinu. Iz toga se vidi, čini mi se, koja su lica navedena tamo, ili se
11 vidi da će Ministarstvo pravde odrediti ko... ko će ići, sad nisam siguran.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle, tu se radilo o nekoj drugoj
13 prilici, a ne o izvještaju komisije o kojem se razgovaralo na sastanku od 15.
14 juna, je li to tačno?

15 SVEDOK: Vjerovatno.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Iz ovog zapisinika od 15. juna vidimo da
17 je bilo dogovoreno da ćete Vi biti član radne grupe po tom pitanju.

18 SVEDOK: Ova radna grupa se nije nikad sastala, dijelom zbog one
19 netrpeljivosti koja je postojala između Mandića i Stanišića s jedne strane, a
20 Đerića i mene s druge strane, a dijelom i zbog toga što je ministar odbrane

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 podrazumijevao da je njegova stvar da se bavi pitanjem ratnih zarobljenika,
2 pitanjem naredbi koje se odnose na njih i pitanjem njih...njihovog tretmana.
3 Tako da ja znam da je on nešto radio na tome, a ova komisija nije zasjedala ni
4 jedanput.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li je ikada postojao izveštaj u kome
6 se navodi da radna grupa ili komisija ne može da radi, odnosno da ne može da
7 obavi one zadatke koje je trebalo da obavi?

8 SVEDOK: Mislim da nije.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li ste zažalili, odnosno žalili što
10 ta komisija ili radna grupa nije mogla da radi na onim poslovima koje je dobila?

11 SVEDOK: Ma, vidite, nije bilo saznanja da je situacija stravična i da tu
12 treba nešto ispravljati. Mi smo bili grupa ljudi potpuno neinformisanih o
13 situaciji.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine, molim Vas odgovorite na moje
15 pitanje. Moje pitanje nije bilo da li je bilo razloga da se vrši istraga, već da
16 li Vi žalite da zadatak koji je dobila ta radna grupa, da on nije bio obavljen.

17 SVEDOK: Pokušavam da Vam objasnim da tada niko od nas nije bio svjestan
18 ni potrebe, a kamoli značaja tog zadatka.

19 A kasnije, naravno, je svima bilo žao, ali kad govorimo o ovom periodu,
20 onda jednostavno nije imalo razloga da se žali za nečim što ne znamo.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja Vas ne pitam da li Vi žalite zbog
22 onoga što se dogodilo u tim centrima zatočeničkim. Ja Vas pitam da li žalite što
23 posao koji je dobila ta komisija nije obavljen, odnosno posao da se razmotre svi
24 aspekti problema razmene zatvorenika, da se predlažu sistematska i druga

25

26

27

28

29

30

1 rešenja.

2 SVEDOK: Ja sam rekao da nismo žalili i pokušao sam da objasnim zašto smo
3 se tako osjećali.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Vi nam kažete sada da je Vlada smatrala
5 da je to hitan problem sa kojim se treba pozabaviti bez odlaganja, a kad Vas ja
6 pitam kako ste se Vi osećali s obzirom da taj zadatak nije mogao biti obavljen,
7 Vi kažete, da pošto nije postojao urgentan problem, nije bilo ničega što bi
8 trebalo uopšte razmotriti. To je, dakle, potpuno u nesaglasju sa onom odlukom
9 koju je donela Vlada.

10 SVEDOK: U tom momentu postoje Komisije za razmjene, u svakom korpusu, u
11 svakoj regiji se vrše razmjene. Mi imamo predstavu da to funkcioniše, da ima
12 problema jer je mnogo zarobljenih lica, jer treba obezbijediti hranu, treba
13 obezbijediti vodu, treba obezbijediti higijenske uslove. To su sve hitne stvari,
14 ali smatramo da to ide svojim tokom i da će to biti razmjenama riješeno. Niko
15 nema u glavi mogućnost da se to izrodi u zločinački logor.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Vi ste rekli, "Morali smo da obezbedimo
17 sve neophodne uslove za njih", kažete, "hranu i sanitarne potrebe". Šta
18 podrazumevate pod tim "mi, morali smo"?

19 SVEDOK: Slušajte, onaj ko je, ko drži ljude lišene slobode mora ih
20 nahraniti i dati im vode.

21 SVEDOK: Ali da li je to spadalo u Vaš zadatak na nivou Vlade?

22 SVEDOK: Vlada je vjerovatno sarađivala sa Ministarstvom trgovine.

23

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 Direkcija za robne rezerve je vršila neka snabdijevanja.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Kada se osvrnete unazad, s obzirom na
3 informacije kojima sada raspolazete, da li biste razmotrili uslove u tim
4 pritvorskim centrima? Da li biste smatrali da su uslovi u tim centrima, u smislu
5 hrane i sanitarnih potreba, da su bili zadovoljavajući?

6 SVEDOK: Da smo mogli naslutiti pravo stanje stvari, siguran sam da bi
7 prva sljedeća sjednica Vlade bila zakazana u Omarskoj, da se na licu mjesta vidi
8 šta se dešava i šta se može uraditi.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da je radna grupa obavila zadatak koji
10 je bio stavljen od strane Vlade, da je dalje vršena istraga po tom pitanju, da
11 li se slažete sa mnom da bi tada postojale relativno dobre šanse da uslovi koji
12 su tamo vladali postali poznati Vladi?

13 SVEDOK: Da. Slažem se. Rekao sam da za ovaj iz... ovu informaciju koja
14 se spominje, ne znam kako je glasila. Ovaj drugi izvještaj za koji sam imao
15 prilike poslije da ga vidim nekoliko puta, sam se uvjerio da ni on nije
16 sadržavao stvarno stanje stvari.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle, ponoviću pitanje: nakon što ste
18 ustanovili da je postojala šansa da bi uslovi koji su tamo vladali postali
19 poznati Vladi, da li žalite da komisija ili radna grupa nije obavila posao koji
20 je dobila u zadatak?

21 SVEDOK: Žalim.

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li sam ja dobro shvatio Vaš iskaz da
23 je posao koji je Vlada u tom trenutku smatrala urgentnim i važnim bio obavljen,
24 da bi šanse da se okolnosti koje su vladale u zatvorskim centrima, da bi onda

25

26

27

28

29

30

1 postojala relativno dobra šansa da o tome Vlada sazna?

2 SVEDOK: Tako je.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li Vi smatrate to neuspehom da u
4 krajnjoj liniji Vlada, bar što se Vas tiče i po Vašim saznanjima, nije
5 obavještena o uslovima koji su vladali u logorima, odnosno u zatvorskim centrima?

6 SVEDOK: Smatram.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Nastavite, gospodine Tieger.

8 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Ja imam jedno pitanje. Vi ste u
9 svojoj izjavi rekli da ste kasnije saznali da je bio podnešen jedan izveštaj i
10 da ga je podneo Slobodan Avlijaš. Je li to tačno?

11 SVEDOK: Da.

12 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] A ko je bio Slobodan Avlijaš?

13 SVEDOK: On je bio inspektor za... za zatvorske ustanove u Ministarstvu
14 pravosuđa.

15 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] A Vi ste taj izveštaj pročitali
16 kasnije kad ste saznali za njega?

17 SVEDOK: Da.

18 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Šta je u njemu stajalo?

19 SVEDOK: Stajao je prikaz jednog, jednog logora u kome ima ljudi koji
20 imaju zadovoljavajuću ishranu, imaju obezbijeđenu medicinsku zaštitu, imaju
21 obezbijeđene higijenske uslove i koji ni po čemu nije ličio na zločinački logor.

22 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] I Vi ste rekli, gospodine, da je taj
23 izveštaj kada je bio napravljen da on nije bio podnesen Vladi. Je li to tačno?

24 SVEDOK: Jeste.

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] A kome je bio podnesen?

2 SVEDOK: Pa ja sam to saznao puno, puno kasnije. I po onome što sam
3 saznao, bio je podnesen Ministru pravosuđa, a on ga je proslijedio, navodno,
4 gospodinu Karadžiću. To je informacija koju sam ja od Avlijaša dobio.

5 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] A to je trebalo, ustvari, da bude
6 podnešeno predsedniku Vlade u normalnim uslovima, zar ne?

7 SVEDOK: Naravno.

8 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] A to se nije dogodilo i on je bio
9 direktno podnešen gospodinu Karadžiću?

10 SVEDOK: Koliko sam ja obaviješten, vjerujte.

11 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Hvala, gospodine.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, samo još malo
13 strpljenja, sudija Canivell ima pitanja.

14 SUDIJA CANIVELL: [simultani prevod] Gospodine svedoče, ja bih hteo da
15 znam, ako možete da nam bliže kažete, koji je logor bio pomenut u tom izveštaju
16 koji nije bio podnešen, odnosno koji je podnešen tek kasnije?

17 SVEDOK: Mislite na ovu informaciju koja se spominje u zapisniku sa
18 sjednice Vlade ili... ili na ovu informaciju koju je Slobodan Avlijaš napisao?

19 SUDIJA CANIVELL: [simultani prevod] Vi ste u jednom trenutku rekli da je
20 taj izveštaj koji je sastavio inspektor, ne sećam se više njegovog imena, koji
21 je bio podnesen, da se tu pominjao jedan logor gde su bila lica prema kojima se
22 odnosilo na zadovoljavajući način, da se o njima brinulo na odgovarajući način.
23 Da li se sećate koji je bio taj logor? Da li se sećate toga?

24

25

26

27

28

29

30

1 SVEDOK: Mislim da me... da me pitate na ovaj dio koji sam ja govorio o
2 izvještaju Slobodana Avlijaša, a to se odnosilo na logor Omarska.

3 SUDIJA CANIVELL: [simultani prevod] Da, to sam Vas pitao, hvala.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, molim Vas nastavite.

5 G. TIEGER: [simultani prevod] Hvala.

6 P: Sada mi je palo na pamet da s obzirom na pitanja koja su postavile
7 sudije, da ću, umesto da postavim pitanja koja sam nameravao da postavim odmah,
8 podeliti dokumente. To je pod tabulatorom 100 u vašim registratorima. Tu postoji
9 stranica sa naznakom da je to oznaka 100, međutim nema dokumenata, pa ću ih sada
10 podeliti.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle, to je tabulator u kom
12 registratoru? U registratoru broj 3?

13 G. TIEGER: [simultani prevod] Da.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ako neko nema oznaku 102, ja imam dve,
15 pa Vam mogu dati. Znam da smo govorili o oznaci 100, ali vidim da ja imam 102
16 dva puta.

17 Gospodine Tieger, izvolite, možete nastaviti.

18 G. TIEGER: [simultani prevod] Istovremeno bih hteo da skrenem pažnju
19 Suda da, i možda je ovo najbolji trenutak, da pogledate dokumente i pod oznakom
20 92. Tu je izvještaj od 22. avgusta 1992. godine, izveštaj gospodina Avlijaša i
21 gospodina Zarića.

22 P: Gospodine Trbojević, molim Vas pogledajte oba izveštaja, dakle i taj
23 od 22. avgusta 1992. godine koji je podnio gospodin Avlijaš i gospodin Zarić i
24 izveštaj iz 22. oktobra 1992. godine. Pogledajte, molim Vas, ta dva izveštaja i

25

26

27

28

29

30

1 najpre nam recite da li je jedan od tih izvještaja možda onaj izvještaj na koji
2 ste mislili kada ste odgovarali na pitanja sudije Canivella i Hanoteaua?

3 O: Čini mi se da nemam taj iz avgusta.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Trbojeviću, imate pred sobom
5 dva izvještaja, je li tako?

6 SVEDOK: Dobio sam i ovaj drugi.

7 G. TIEGER: [simultani prevod]

8 P: Gospodine Trbojeviću, Vi ste nam ranije spominjali jedan izvještaj
9 koji ste pročitali i zaključili da u njemu nisu točne i neophodne informacije, a
10 riječ je bila o izvještaju koji je sastavio gospodin Avlijaš. I mislim da ste se
11 prisjetili da je tu bila skrenuta Vaša pažnja, barem djelimično, na Omarsku. Da
12 li je bilo koji od ova dva izvještaja koji imate taj izvještaj o kojem ste tada
13 govorili?

14 O: Nije.

15 P: Jeste li Vi ove izvještaje vidjeli ranije, to jest, jeste li ih
16 vidjeli 1992.?

17 O: Nisam.

18 P: Jeste li znali da je predstavnik Ministarstva pravde, ili gospodin
19 Avlijaš konkretno, pripremio ili dostavio izvještaje koji su se ticali
20 zatočeničkih objekata, zatvora i sabirnih centara?

21 O: Nisam tada.

22 P: Dakle, ustvari, ovaj drugi izvještaj Avlijaša koji ste Vi spominjali,
23 za koji ste smatrali da nije u dovoljnoj mjeri se bavio Omarskom, da li ste taj
24
25
26
27
28
29
30

1 izvještaj vidjeli 1992.?

2 O: Pa rekao sam da sam taj izvještaj vidio nekoliko godina kasnije. A po
3 tekstu vidim da to nije ovaj, jer ovdje pod rubrikom Prijedor kaže, "nema
4 logora", a ja se sjećam da u tom izvještaju je pisalo da je on bio u Omarskoj i
5 opisivao je uslove poljskih wc-a i tako dalje, i tako dalje.

6 G. TIEGER: [simultani prevod] Časni Sude, zamolit ću da se pred svjedoka
7 stavi dokument koji se nalazi pod tabulatorom 89. Riječ je o izvještaju od 17.
8 avgusta 1992. koji je sastavio Mirko Erkić /u engleskom transkriptu: "i Vojin
9 Lale"/.

10 PREVODILAC: Prevodilac nije čuo drugo ime.

11 P: Gospodine Trbojeviću, ako Vam treba još vremena da pregledate ovaj
12 izvještaj, možete to učiniti, ali primjećujem na trećoj stranici prevoda na
13 engleskom, to je drugi dio ovog izvještaja, da se tu govori o Omarskoj blizu
14 Prijedora i da se među raznim stvarima navodi da su zatvorenici smješteni u
15 jednoj hali gdje su kreveti i čisti wc-i.

16 Ako želite, možete pregledati cijeli izvještaj, međutim, htio bih Vas
17 pitati da li je to ovaj izvještaj o kojem ste ranije govorili, iako se Vi
18 sjećate da je ono bio izvještaj gospodina Avlijaša?

19 O: Ne, nije ovaj. Sjećam se sigurno da je Avlijašev bio.

20 P: Možete li nam reći kada ste prvi puta vidjeli ovaj izvještaj?

21 O: Evo sad.

22 P: Molim Vas, pogledajte prvu stranicu ovog izvještaja. Počinje tako što
23 se napominje da u skladu sa odlukom broj 0620 Vlade Srpske Republike Bosne i
24 Hercegovine od 08. avgusta 1992. godine, da je osnovana komisija za inspekciju

25

26

27

28

29

30

1 zatočeničkih centara i drugih objekata.

2 Jeste li bili upoznati sa tom odlukom?

3 O: Jednu takvu odluku sam ja potpisao. Možda je to ta.

4 P: Zamolit ću Vas da sada pogledate dokument pod tabulatorom 38, riječ
5 je o zapisniku sa 47. sjednice Vlade.

6 Oprostite, prije nego što se pozabavimo time, možda bi bilo dobro da Vam
7 pokažemo ono što se nalazi pod tabulatorom 86 i pitamo Vas da li je to ona
8 odluka koju ste maloprije spomenuli?

9 Za zapisnik kažem tabulator 89 sadržava odluku izdanu na sjednici Vlade
10 od 09. augusta 1992., pod naslovom "Odluka o osnivanju Komisije za inspekciju
11 sabirnih centara i drugih objekata za zatvorenike u Srpskoj Republici Bosni i
12 Hercegovini".

13 Da li ste Vi potpisali taj dokument za gospodina Đerića?

14 O: Da.

15 P: Zamolit ću onda da se sad pogleda zapisnik sa 40. sjednice Vlade -

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, vidim da tu spominjete
17 86, a 89 se vidi tamo gdje -

18 G. TIEGER: [simultani prevod] Ja se izvinjavam. Hvala što ste mi ukazali
19 na to.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Znači tamo bi trebalo biti 86?

21 G. TIEGER: [simultani prevod] Tako je.

22 Dakle, sljedeći dokument, 47. sjednica koja se nalazi pod tabulatorom

23

24

25

26

27

28

29

30

1 38 - mislim da svjedok ima prevod - tamo se navodi da je sjednica održana 09.
2 augusta, međutim vidjet će se da je zapravo transkribirana 20-og. Imat ćemo još
3 jedan dokument gdje će biti naveden tačan datum sjednice, a mislim da se radi o
4 19-om.

5 Osim toga, tu se govori zapisniku 46. sjednice koja je održana 19-og.

6 P: Vi ste bili prisutni na ovoj sjednici, gospodine Trbojeviću. Zamolit
7 ću Vas da pogledate točku dnevnog reda broj 7. Točka dnevnog reda broj 7 koja se
8 nalazi na 3. stranici prevoda na engleskom kaže: "Vlada se složila da održi
9 specijalnu zatvorenu sjednicu Vlade na kojoj bi se razgovaralo o izvještaju o
10 obilasku koncentracionih centara i ostalih objekata za zatočavanje u području
11 Autonomne regije Krajina."

12 Da li se pod tim misli na onaj izvještaj za koji je nalog izdan da se
13 sastavi 09. augusta, a koji su sastavili gospodin Lala i gospodin -

14 O: Vjerovatno je jedan od tih izvještaja.

15 [Tužilaštvo se savetuje]

16 G. TIEGER: [simultani prevod]

17 P: Zapravo, izvještaj koji nosi datum 17. augusta 1992., a koji je
18 dostavio gospodin Lala i gospodin Erkić, on zapravo nosi naslov "Izvještaj
19 Komisije za inspekciju zatočeničkih centara i drugih objekata za zatvorenike u
20 Autonomnoj regiji Krajini". Da li postoji neki razlog zbog kojeg Vi smatrate da
21 to nije taj izvještaj o kojem je riječ?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Vjerovatno je taj jer vidim da je među prisutnima bio Vojin Lale na
2 sjednici.

3 P: A očito je riječ o izvještaju koji je sastavljen u skladu sa nalogom
4 koji ste Vi potpisali 09. augusta, jer tu u prvoj rečenici stoji da se radi, da
5 je to učinjeno "U skladu sa odlukom broj 06-20".

6 O: Tako piše.

7 P: Da se sada pozabavimo ovom zatvorenom sjednicom koja je održana u
8 isto vrijeme kao i 47., to jest dio 47. To je dio koji vidimo pod tabulatorom
9 91.

10 Pod tabulatorom 91 vidimo zapisnik zatvorene sjednice Vlade Srpske
11 Republike održan 19. augusta 1992. koja je, barem prema zapisniku, održana po
12 završetku redovne, 47. sjednice Vlade, dakle, a mi smo zapisnik sa te sjednice
13 gledali prije nekoliko trenutaka. Na toj sjednici su bili i oni ministri koji su
14 bili prisutni na 47. sjednici Vlade, a to uključuje i Vas. Je li to tačno,
15 gospodine Trbojeviću?

16 O: Pretpostavljam da jeste.

17 P: Tačka 2 dnevnog reda kaže: "Vlada je raspravljala i usvojila
18 izvještaj Komisije o posjetama sabirnim centrima i drugim objektima koji su
19 korišteni za zatvorenike u Autonomnoj regiji Krajina i procjenjuje taj izvještaj
20 kao realističan opis situacije u tim objektima."

21 Dakle, moje prvo pitanje, gospodine Trbojeviću, kako to da nam Vi kažete
22 ovdje u sudnici da ovaj izvještaj prvi puta vidite sada kada se o njemu
23 raspravljalo i kada je on usvojen 19. augusta 1992., a Vi ste bili prisutni?

24 O: Ne znam, vjerujte. Očigledno je da sam ga vidio i da sam u dva
25
26
27
28
29
30

1 navrata raspravljô o njemu. Zašto mi nije ostalo u mom sjećanju, ne...ne znam,
2 ali očigledno je da... da ovi zapisnici demantuju.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Trbojeviću, želim Vas ponovo
4 podsjetiti, u slučaju da se pribojavate da bi sami sebe mogli inkriminirati ako
5 date istinit odgovor na neko pitanje, onda to kažite nama, obratite se nama.

6 Izvolite nastavite, gospodine Tieger.

7 SVEDOK: Nije riječ o tome, časni Sude.

8 G. TIEGER: [simultani prevod]

9 P: Pod brojem 2 također stoji da je Vlada raspravljala, dakle, i
10 usvojila "Izvještaj o sabirnim centrima i drugim objektima koji su korišteni za
11 zarobljenike u Autonomnoj regiji Krajina".

12 Na koje se ljude mislilo s tim terminom "zarobljenici" pod točkom 2?

13 O: /nerazgovetno/ se mislit' na one o... na koje se odnosi izvještaj
14 koji je bio pred nama.

15 P: Taj izvještaj je još kod Vas, zar ne?

16 O: Nije.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim da se izvještaj preda svjedoku.

18 Molim poslužiteljicu da pomogne. Gospodine Tieger, o kojem izvještaju govorite?

19 G. TIEGER: [simultani prevod] Pod tabulatorom 86, časni Sude.

20 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Oprostite, gospodine tužioče, što
21 Vas prekidam, ali sam samo htio neke dodatne informacije u vezi sa nečim.

22 Kada bi bile održavane zatvorene sjednice? Kada bi Vlada održavala takve

23

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 zatvorene sjednice? Kada?

2 SVEDOK: Nije bilo posebnih uslova. I ovo je bila obična sjednica samo
3 bez...bez pomoćnih službenika koji su eventualno mogli prisustvovati sjednici,
4 bez nekih posebnih isključivanja javnosti, mislim.

5 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Kada se sjednica održava... na
6 zatvorenoj sjednici dakle, to je obično zbog toga kako neke informacije ne bi
7 procurile u javnost, možda neki od namještenika ili javnost nisu trebali biti
8 informirani o nečemu. Dakle, ovdje se preduzimaju neke mjere predostrožnosti, a
9 mene zanima zbog čega. S obzirom da ste Vi bili zamjenik ministra, gospodin
10 Đerić je u to vrijeme bio premijer, Vi zacijelo znate zbog čega je donesena
11 odluka da ta sjednica bude zatvorena.

12 SVEDOK: Vjerujte da ne znam. Više je podataka bilo u javnosti nego u...
13 u našim izvještajima o svemu tome.

14 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Oprostite što inzistiram na ovome,
15 ali bili ste na prilično visokom položaju, vi ste inteligentan čovjek, advokat,
16 ovakve odluke se ne donose bez nekog dobrog razloga. Ta formalna odluka je
17 donesena nakon što je prije toga donesena odluka da se pođe na zatvorenu
18 sjednicu. Dakle, radi se o nečemu o čemu javnost nije trebala biti obaviještena
19 i još neki ljudi. Molim Vas, recite mi zbog čega je sjednica bila zatvorena.

20 SVEDOK: Ne mogu reći jer se ne sjećam konkretnog razloga. Ja bih
21 očekivao da... da se smatralo da, pošto izvještaji ne sadrže realne podatke, da

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 na zatvorenoj sjednici treba da čujemo potpunu istinu. Međutim, iz zapisnika se
2 vidi da je samo konstatovano da su usvojeni i da će se, eto, preduzeti mjere da
3 se poboljšaju situacije. Tako da, ne znam, zaista.

4 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Dozvolite, ali ja moram ponovo
5 postaviti isto pitanje. Ovaj izvještaj govori o istinitim činjenicam. O njima
6 se, dakle, moralo govoriti na zatvorenoj sjednici. Ako je riječ u zapisniku o
7 nečem što se stvarno i dogodilo, zbog čega je onda cijela ta stvar stvarno bila
8 održana na zatvorenoj sjednici? Dakle, izvještaj govori o činjenicama. Ne
9 razumijem. Ne razumijem kakva može biti veza između stvarnih činjenica koje su
10 dakle takve i zatvorene sjednice.

11 G. STEWART: [simultani prevod] Ne želim sada ulagati prigovor, samo se
12 pitam da li se, zahvaljujući pitanju suca Hanoteaua, može postaviti jedno
13 pitanje koje bi dalje razjasnilo stvari. Svjedok je rekao da se zatvorena
14 sjednica održava bez pomoćnog osoblja, ali nije rečeno da je javnost bila
15 isključena.

16 Časni Sude, možda kao temelj i kao dodatak pitanju suca Hanoteaua bismo
17 mogli zamoliti svjedoka da nam konkretno razjasni šta se zbivalo na običnoj
18 sjednici, dakle onoj koja nije bila zatvorena, ko bi bio na njoj, ko ne bi. Jer
19 da javnost bude prisutna sjednici Vlade, to meni zvuči prilično neuobičajeno.
20 Dakle, trebalo bi vidjeti koja je razlika između obične i zatvorene sjednice,
21 kako bismo shvatili šta se zapravo zbivalo. To bi bio dobar temelj za ova
22 pitanja.

23 Ja se nadam da je moja intervencija korisna.

24 SVEDOK: Sjednice Vlade su se održavale najčešće na Palama, na nekim
25 drugim mjestima rjeđe. U ovim prilikama, čini mi se, u Banjaluci. Jer uobičajeno

26

27

28

29

30

1 je da na sjednici Vlade prisustvuju ministri, njihovi prvi saradnici ili neko od
2 lica koje ima materijal koji je radio, kao što je Vojin Lale ovdje bio ispred
3 Ministarstva pravosuđa, pošto je on jedan od lica koja su sačinjavala taj
4 izvještaj.

5 Zatvorena sjednica je prilično neuobičajena ne...ne... nisam ni znao da
6 smo je nešto naročito praktikovali... praktikovali. Pretpostavljam da se moglo
7 odnositi samo da pomoćna osoblja, osim ministara, ne mogu prisustvovati, što u
8 ovom konkretnom slučaju nije imalo nekog posebnog razloga, obzirom da je
9 izvještaj bio umnožen za prethodnu sjednicu, dostavljen, dakle viđen. Nije...
10 jedino, ja sam mogao očekivati da će na zatvorenoj sjednici biti dopunjen
11 izvještaj nekim podacima koji izvještaj ne prikazuje. Međutim, pošto je to
12 izostalo, ne vidim uopšte zašto je bilo na zatvorenoj sjednici.

13 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Hvala gospodine.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja ću to sada drukčije formulisati,
15 gospodine Trbojević.

16 Da li možete da se složite sa mnom da je zatvorena sednica, bilo da se
17 radi o isključenju tehničkog osoblja ili bilo koga drugog ko uobičajeno
18 prisustvuje sednicama, dakle da zatvorena sednica služi zato da bi se oni koji
19 su isključeni sa nje odstranili, odnosno da ne bi bili prisutni razgovorima,
20 stavovima, informacijama o kojima se razgovara na takvoj zatvorenoj sednici?

21 SVEDOK: Slažem se.

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možete li nam dati bilo koji konkretan
23 razlog zašto bi to bilo drukčije kad se radi o ovom konkretnom sastanku ovde?

24 SVEDOK: Ja sam rekao da jedini razlog koji bih ja mogao da predvidim je
25 mogao...mogla biti činjenica da se uz taj izvještaj, onakav kakav je napisan,

26

27

28

29

30

1 moglo reći još podataka koji nisu bili napisani u izvještaju. Međutim, iz
2 zapisnika ne vidim da je... da je u tom pravcu nešto rađeno, a ne sjećam se da
3 je sad neko na toj sjednici dao neke argumente ili neke informacije koje...koje
4 nismo znali. Iako, kažem, više je informacija bilo u...u... u novinama i na
5 televiziji u to vrijeme već.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] A koje to informacije ste mogli naći u
7 štampi u to vreme?

8 SVEDOK: Pa, bile su objavljene slike ljudi iza žice, neuhranjenih. Bilo
9 je... to se, ja mislim, odnosilo na Trnopolje. Bila je jedna ekipa televizije,
10 da l' BBC-a ili ne znam čija, u samoj Omarskoj. Bio je gospodin Owen u Manjači.
11 Ja mislim da je to sve bilo prije ovog datuma. Čini mi se. E sad -

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. A da li biste se složili sa mnom da
13 održavanje otvorene sednice, s obzirom na ono što ste rekli o sadržaju
14 izveštaja, da bi to bilo daleko poželjnije kako bi se otklonio taj potpuno
15 pogrešan utisak kako ste mislili u to vreme, o tome šta se događa u tim
16 pritvorskim jedinicama?

17 SVEDOK: Sasvim ste u pravu.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim Vas, gospodine Tieger, izvolite.

19 G. TIEGER: [simultani prevod]

20 P: Samo da razjasnimo nešto. Dakle, zatvorena sednica je sazvana da bi
21 se razgovaralo o -

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, izvinite, ali ja sam
2 potpuno prevideo vreme. Sada je već dvadeset do jedan. Ako imate samo jedno
3 pitanje, naravno, možete ga postaviti sada, ali ako ne, onda bi trebalo da sada
4 napravimo pauzu.

5 G. TIEGER: [simultani prevod] Pa ja mislim da bi bilo dobro da sada
6 napravimo pauzu.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Nastavljamo sa radom u 13.05h.

8 ... Početak pauze u 12.43h

9 ... Sednica nastavljena u 13.07h

10 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim, ustanite.

11 Izvolite sestiti.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, izvolite, molim Vas.

13 G. TIEGER: [simultani prevod] Hvala.

14 P: Gospodine Trbojeviću, hteo bih samo da se nadovežem sa još nekoliko
15 pitanja u vezi s onim što je pitao sudija Hanoteau. Molim Vas da pogledate
16 izveštaj koji je pod oznakom 89, to je Komisija za inspekciju zatvorskih
17 objekata i drugih objekata.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, jedno od pitanja:
19 možda bi trebalo proveriti prevod u vezi sa "sabirnim centrima", jer često se
20 koristi termin "koncentracioni logor", ponekad se koristi izraz "sabirni
21 centar". Da najpre razjasnimo i da se uverimo da se sve ono što je prevedeno, da
22 se valjano prevede u original.

23 G. TIEGER: [simultani prevod] Hvala. Mislim da se ta distinkcija pravi i
24 u ova dva dokumenta.

25

26

27

28

29

30

1 To možemo učiniti na nekoliko načina. Možemo zatražiti da se pročita
2 naslov iz ova dva dokumenta.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, zamolite svedoka da to učini. I
4 naravno, prevodioci treba da se pre svega koncentrišu na ova dva termina, na ove
5 specifične termine koji se koriste, a ako bude nekih dodatnih pitanja u vezi sa
6 tim, onda ćemo ih postaviti.

7 G. TIEGER: [simultani prevod]

8 P: gospodine Trbojeviću, molim Vas, pročitajte naslov izvještaja od 17.
9 aprila i molim Vas da to lagano pročitate, ne prebrzo.

10 O: "Izveštaj Komisije o obilasku sabirnih centara i drugih objekata za
11 zarobljenike u Autonomnoj regiji Krajina".

12 P: A da li su u zapisniku od 47. sednice, da li se taj dokument još uvek
13 nalazi pred svedokom? To je dokument pod oznakom 38.

14 O: Kod mene je ova zatvorena.

15 P: Gospodine Trbojević, ako imate taj zapisnik sa otvorene sednice -

16 O: Neman.

17 P: Molim vas da pročitate deo pod tačkom dnevnog reda broj 7.

18 O: "Izveštaj o obilasku sabirnih centara i drugih objekata za zar... za
19 zarobljenika", piše, ovo je greška, "u Autonomnoj regiji Krajina."

20 P: Hvala Vam.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izgleda, gospodine Tieger, da bar ovaj
22 prevod koji imamo na papiru, da on nije tačan, jer iz usmenog prevoda sam

23

24

25

26

27

28

29

30

1 shvatio da su oni upotrebili izraz sabirni centri, a ne sabirni logori.

2 G. TIEGER: [simultani prevod] Da, i mislim da se to isto može reći i za
3 naslov ovog izveštaja. Mislim da bi i to trebalo ispraviti, jer i u tom naslovu
4 se nalazi sabirni centar, a ne centar za pritvor.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. A zatim treći izvor je, zapravo
6 tačka 7 na 3. stranici gde se govori o tački 7 dnevnog reda, to je u engleskom
7 jeziku, a na B/H/S-u to je na 4. stranici i to je prva stavka. Ne znam da li su
8 iste reči i tamo korišćene.

9 G. TIEGER: [simultani prevod] Pa, mislim da je možda najefikasnije sada
10 da proverimo da li su reči na B/H/S-u potpuno iste i da mi onda sve ispravimo u
11 skladu sa onim kako smo čuli u prevodu u sudnici.

12 P: Gospodine Trbojević, da se vratimo na izveštaj i pitanja koja Vam je
13 sudija Hanoteau postavio u vezi sa izveštajima sa zatvorene, odnosno otvorene
14 sednice. Hteo bih samo da tu pojasnimo nekoliko pitanja.

15 Da li sam ja dobro razumeo da ste Vi rekli da niste smatrali da je
16 postojao bilo kakav razlog da se pređe na rad na zatvorenoj sednici, jer je
17 izveštaj već bio podeljen? I ako nije postojalo nikakvih dodatnih stvari o
18 kojima se razgovaralo izvan onoga što je već bilo u izveštaju, čini se da nije
19 ni bila potreba da se održi zatvorena sednica?

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Tako sam rekao.

2 P: Pod tačkom dnevnog reda broj 7, ako se dobro sećam, kaže se da je
3 Vlada se dogovorila da održi specijalnu sednicu na kojoj će se o tome, o
4 izveštaju, razgovarati.

5 Da li to znači da se o izveštaju nije razgovaralo na otvorenoj sednici,
6 već da će diskusija o izveštaju biti na zatvorenoj sednici?

7 O: Ne mogu to sad reći. To je ipak bilo prije 12, 13 godina.

8 P: Sam izveštaj nosi oznaku "veoma poverljivo" ili "najstrože
9 poverljivo"

10 PREVODILAC: Prevodilac nema pred sobom tekst.

11 P: Dakle, kakvi dokumenti nose tu oznaku, "strogo poverljivo" ili
12 "najpoverljivije"?

13 O: Postojali su propisi manje-više iz domena vojnih... vojne
14 administracije koji su označavali šta i kako može biti proglašeno povjerljivim
15 dokumentom ili povjerljivom radnjom. Ko je ovdje odlučio da stavi oznaku strogo
16 povjerljivo i zašto, ne bih znao reći.

17 Sama sadržina zapisnika te sjednice ne...ne opravdava taj tretman kao
18 strogo povjerljivog.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja moramo ponovo da Vas prekinem na
20 trenutak, gospodine Tieger.

21 Gospodine Trbojević, pre pauze Vi ste nam objasnili da niste razumeli
22 zbog čega bi takva sednica bila zatvorena sednica, jer je izveštaj već bio
23 ranije podeljen, a ono što ste čuli na toj zatvorenoj sednici, gde ste možda
24 očekivali neke dodatne informacije u odnosu na izveštaj, da tu niste čuli ništa
25 novo.

26 A sada, nakon pauze, Vi nam kažete da niste znali da li se o tom
27 izveštaju razgovaralo na zatvorenoj sednici ili na otvorenoj sednici. Jer to je

28
29
30

1 bilo pitanje koje Vam je gospodin Tieger postavio: "Da li to znači da se o
2 izveštaju nije razgovaralo na otvorenoj sednici već da je diskusija o izveštaju
3 vođena na zatvorenoj sednici?" S obzirom na odgovore koje ste dali pre pauze, da
4 li je Vaš odgovor to da Vi to ne znate zato što je to bilo pre 12 ili 13 godina?
5 Da li je to bio tačan odgovor?

6 SVEDOK: Časni Sude, ja sam rekao, ako je konstatovano u zapisniku da se
7 raspravlja o izvještaju, dakle očigledno je da se raspravljalo, da smo ga držali
8 u rukama; do kog stepena, u kojoj mjeri, to zaista ne znam. Kad je održana
9 zatvorena sjednica, jesmo li tad nastavili tu raspravu, jesmo li je pokušali
10 produbiti ili proširiti, isto tako ne znam. Sigurno je da smo i u jednom i u
11 drugom slučaju to imali kao temu, ali u kojoj mjeri smo se njome bavili jedan
12 puta, a u kojoj mjeri drugi put, stvarno ne mogu sad da kažem precizno, mislim
13 određeno.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, možete nastaviti.

15 G. TIEGER: [simultani prevod]

16 P: Gospodine Trbojeviću, ranije sam Vas već pitao o jednoj zabelešci u
17 zapisniku sa zatvorene sednice gde se kaže da je Vlada raspravljala i usvojila
18 izveštaj o poseti sabirnim centrima i zatvorskim objektima u Autonomnoj regiji.
19 Vi ste rekli da onaj izraz "zarobljenici", mislim da ste rekli da verujete da se
20 tu radilo o osobama o kojima se govorilo u izveštaju.

21 Mogu li da Vas pitam sledeće: na 6. stranici engleskog prevoda tog
22 izveštaja, pod tačkom 5 kaže se da ne postoje propisi koji propisuju kako će
23
24
25
26
27
28
29
30

1 civilne izbeglice biti tretirane i da je taj problem naročito bio izražen u
2 Trnopolju. Tu piše, koliko se čini, nešto drugo. Međutim, prevodilac je to
3 protumačio kao moguće da se radi o Trnopolju.

4 Kao prvo, da li biste mogli to da nam malo razjasnite. Da li se u toj
5 tački govorilo konkretno o Trnopolju?

6 O: Ako... ako se to odnosi na tačku 5, kod mene je to strana 6, označena
7 brojem 0124-5067, tu piše: "Ne postojanje odgovarajućih propisa u vezi sa
8 postupanjima sa civilnim stanovništvom u izbjeglištvu, što je naročito istaknuto
9 u...", ovdje piše "Tromolju", ali to bi moralo vjerovatno biti Trnopolje.

10 Jeste me to pitali?

11 G. TIEGER: [simultani prevod]

12 P: Da, hvala. A šta ste Vi podrazumevali, odnosno kako ste Vi shvatili
13 šta su posledice činjenice da nisu postojali propisi za regulisanje tretmana
14 civila koji su bili sakupljeni u sabirnim centrima ili drugim zgradama koje se
15 pominju pod tačkom 2 u ovom zapisniku?

16 O: U ovom izvještaju, pod tačkom 1, je naslov "Trnopolje kod Prijedora"
17 i tu piše da je centar potpuno otvorenog tipa, da je svakom dozvoljen ulazak i
18 odlazak na željeno mjesto, da se mora pribaviti određena dokumentacija i tako
19 dalje, i tako dalje. Dakle, bilo je informacija da je taj sabirni centar mjesto
20 gdje ljudi bježeći od ratnih dejstava traže sklonište i da ih tu, navodno,
21 čuvaju ljudi koji su zaduženi za njihovu bezbjednost.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 To su bili, recimo, podaci koji... koji su se koristili i to dijelom
2 piše i u ovom izvještaju. Ja znam da je Vlada donosila i uredbu o... o... o
3 zbrinjavanju izbjeglica. Znam da je predlagan zakon o izbjeglicama, a sad kakva
4 su rješenja tamo bila, ja se konkretno ne sjećam.

5 P: Ali su Vam bile poznate u to vreme tvrdnje, bilo u međunarodnim
6 sredstvima informisanja ili koje su izražavale nevladine organizacije ili
7 vladini predstavnici, da su lica koja su bila okupljena u logoru Trnopolje bila
8 prisilno isterana iz svojih domova i da su mnogi od tih domova bili uništeni i
9 to da su ih uništile srpske snage?

10 O: Nešto od toga je, naravno, bilo u informacijama. Kad je koja
11 informacija iz tog domena stizala, to Vam sad ne mogu reći. Koliko je koja bila
12 autentična, ni to se ne da ocjenjivati ni danas. Al' da je činjenica da je
13 poslije opsežnih vojnih dejstava na pojedinim teritorijama iza prolaska vojske
14 ostajalo razrušeno, ostala razrušena naselja i ostajao narod koji je trebalo
15 zbrinjavati, to je nesumnjivo. Jedan dio toga se, po našim informacijama,
16 odvijao u Trnopolju.

17 P: A kako ste Vi utvrdili, odnosno koje ste informacije imali kako biste
18 proverili, odnosno utvrdili da je nakon velikih vojnih operacija da su mnoge
19 kuće bile razrušene, a ljudi ostali bez domova?

20 O: Govorili smo o ovim izvještajima. Ovo su bile prve informacije.
21 Poslije toga se u javnim informisanjima sve više toga dešava. Poslije toga se,
22 naravno, saznaje mnogo toga. Hronologiju tih događaja, tačno koji podatak od
23
24
25
26
27
28
29
30

1 koga sam čuo i kada, ne znam da... da... da bih bio u stanju to sad da Vam
2 poredam.

3 P: Ja Vas ne pitam za konkretne datume, no da Vas pitam ovo: da li Vi
4 hoćete da kažete da ovaj izveštaj je prva prilika kada ste Vi saznali da je
5 nakon vojnih operacija došlo do izmeštanja, odnosno proterivanja mnogih ljudi iz
6 njihovih domova, a naročito Muslimana?

7 O: Ne znam kako da odgovorim na to pitanje, vjerujte. Ja nisam bio u
8 toku vojnih operacija. Ja nisam znao šta se na kom ratištu dešava konkretno.

9 Poslije se sazna da... da... da su dijelovi sela, naselja, komunikacija
10 razrušeni, spaljeni, da je... stanovništva nema. Ja uopšte ne znam kako da Vam
11 odgovorim na to pitanje.

12 P: Da li ste znali pre nego što ste dobili ovaj izveštaj da su snage
13 bosanskih Srba smatrali da imaju kontrolu nad 65 do 70 posto teritorije Bosne i
14 Hercegovine?

15 O: Taj podatak se u...u...upotrebljavô u vođenju te političke neke
16 kampanje u pregovorima. Tim procentima se licitiralo. Ali šta je tačno na stvari
17 bilo, to niko nije mogao, ja mislim, konkretno reći.

18 P: Da li ste to čuli od rukovodstva Republike Srpske? Dakle, da li ste
19 to čuli bilo od doktora Karadžića ili gospodina Krajišnika?

20 O: Ja mislim da je Karadžić nekoliko puta spominjao te procenete, te
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 vlasničke procenete, prije početka rata, te procenete teritorije koju koja strana
2 u ratu kontroliše. Mislim da sam to iz njegovih usta čuo u više navrata. I
3 mislim da je toga bilo i po štampi, da.

4 P: Da li ste shvatili da to podrazumijeva i one općine i ona područja u
5 kojima su Muslimani prije izbijanja sukoba bili u većini?

6 O: Poslije, tokom mirovnih pregovora bilo... postalo je jasno da svaki
7 mirovni pregovor podrazumijeva da se... da se, da tako kažem, dio teritorija
8 koje se sad efektivno drže u posjedu, vrate, da se granice prilagode nekom
9 ranijem stanju, nekom logičnijem stanju i tako dalje. Dakle, to je sve poslije
10 bila stvar prilično javne rasprave.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Trbojeviću, pitanje se nije
12 ticalo ovog što ste Vi odgovorili. Pitanje je bilo: da li ste Vi shvatili da je,
13 a pri tom se misli na ovu podjelu teritorija izraženu u postocima, dakle koju su
14 kontrolirale snage bosanskih Srba, da li ste shvatili da to podrazumijeva i one
15 općine u kojima su Muslimani bili većinsko stanovništvo prije izbijanja sukoba?

16 Dakle, da li je ta kontrola uključivala i teritorije gdje su Muslimani
17 bili u većini prije izbijanja sukoba? A nije Vam postavljeno pitanje kako se
18 kasnije pregovaralo i šta bi se trebalo promijeniti.

19 SVEDOK: Shvatio sam. To nije uopšte sporno, ali ne iz ovog izvještaja od
20 17. avgusta i ne 18-og na sjednici Vlade. A o tome razgovaramo sad ovdje.

21 G. TIEGER: [simultani prevod]

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Vi ste na temelju razgovora sa drugim funkcionerima u vlastima
2 bosanskih Srba, na osnovu Vašeg prisustvovanja sjednicama Skupštine, iz Vaših
3 općenitih kontakata sa ljudima na političkim najvišim razinama u Republici
4 Srpskoj, Vi ste na temelju toga, dakle, došli do tog stava?

5 O: Svaka Skupština je počinjala izvještajem o... o političkom stanju i o
6 stanju na frontovima, i to su obično podnosili Karadžić i često general Mladić
7 kad je bio na skupštini. I tad se moglo... mogli čuti podaci o stanju mirovnog
8 procesa i o stanju ratnih dejstava, faktičkom stanju: akcija na Igmanu, akcija
9 prema Goraždu, akcija, ne znam... Razumijete?

10 To je jednostavno informacija koju čovjek bez karte ne može konkretno
11 pratiti, bez analize ne može potpuno razumjeti dejstva pojedinih jedinica i tako
12 dalje, i to. Ne b... ne bih želio da opet moj odgovor ispadne bezrazložno
13 opširan, ali to vam je saopšteno, to čujete i to primite novo za gotovo. Na to
14 niti možete uticati, niti sad može nekom generalu reći "E nisi trebô tu jedinicu
15 forsirat' tamo, trebalo je vamo." Niti te ko pitao zato, niti je bilo mogućnosti
16 za tim. Ili: "Karadžiću što si zastupao takav stav u komisiji za pregovore?"
17 Iako smo njima znali neke primjedbe stavljati.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Trbojeviću, Vama je stvarno
19 postavljeno samo pitanje kako ste saznali da su područja pod kontrolom snaga
20 bosanskih Srba također uključivala i područja koja su prije izbijanja sukoba
21 imala većinsko muslimansko stanovništvo. A Vi nam sada govorite mnogo toga, bez
22 da nam odgovarate na pitanje. Kada Vas je prethodni puta pitao gospodin Tieger,
23 kad ste Vi rekli da to niste shvatili iz čitanja izvještaja, onda Vas je

24

25

26

27

28

29

30

1 gospodin Tieger pitao: "Vi ste to shvatili na temelju Vaših razgovora sa drugim
2 funkcionerima, zahvaljujući prisustvovanju sjednicama Skupštine, zahvaljujući
3 kontaktima sa ljudima na najvišoj političkoj razini?"

4 Jedino što Vas je gospodin Tieger pitao je otkud ste to saznali, a ne da
5 li biste to mogli komentirati, da li Vi to kritizirate. Dakle, kako ste saznali
6 da su snage bosanskih Srba imale vojnu kontrolu nad područjima koja su prije
7 izbijanja sukoba imale većinsko muslimansko stanovništvo?

8 SVEDOK: Na skupštini se podn...podnošen izvještaj i o političkom stanju
9 i o ratnim dejstvima. Iz tih izvještaja su se... čulo dosta podataka.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Dakle, na temelju toga Vi ste
11 znali gdje je postignuta vojna kontrola nad nekom teritorijom, općenito
12 govoreći?

13 SVEDOK: Tako je.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Jeste li znali ko je predstavljao
15 većinsko stanovništvo? Da li ste to saznali, dakle, iz tih rasprava ili ste to
16 saznavali na neke druge načine? Ili je to bilo nešto što su svi znali?

17 SVEDOK: Manje-više je to opšte poznata stvar bila.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle, imali ste vojne izvještaje, imali
19 ste saznanja o tome koje stanovništvo je bilo većinsko. To je temelj Vaših
20 saznanja.

21 Možete nastaviti, gospodine Tieger.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. TIEGER: [simultani prevod] Ne želim prekinuti s radom na ovoj temi.
2 Još jedno moram ipak saznati prije nego što pođemo na pauzu.

3 Zamolit ću da se svjedoku predoči izvještaj koji se nalazi pod
4 tabulatorom 92.

5 P: Gospodine Trbojeviću, to je onaj izvještaj koji ste već gledali kada
6 smo pokušali utvrditi da li se radi o Avlijaševom onom izvještaju kojeg ste se
7 Vi sjećali, koji ste spominjali. Mislim da ste Vi rekli da to nije taj
8 izvještaj.

9 Ovaj se izvještaj bavi Trebinjem, Gackom i Bilećom, SAO Hercegovinom.
10 Potpisali su ga Slobodan Avlijaš i Goran Sarić. Možete li nam reći kada ste prvi
11 put vidjeli taj izvještaj, gospodine Trbojeviću?

12 O: Uopšte ne znam.

13 G. TIEGER: [simultani prevod] Zamolit ću poslužiteljicu da svjedoku
14 preda zapisnik sa sjednice Vlade od 07. septembra 1992. koji se nalazi u
15 tabulatoru 39.

16 P: Također je riječ o sjednici na kojoj ste Vi bili prisutni, gospodine
17 Trbojeviću. Zamolit ću Vas da pogledate točku 15 dnevnoga reda.

18 O: Dobro.

19 P: Tu stoji da je vladina komisija izvijestila o obilasku logora, zatim
20 stoji sabirnih centara, mađa piše "koncentracionih centara" - možda treba to
21 provjeriti - u SAO Hercegovini i da je taj izvještaj usvojen.

22 Da li se tu govori o ovom izvještaju gospodina Avlijaša i Sarića koje
23 smo maloprije pronašli pod tabulatorom 92?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Izgleda.

2 P: A ako se pogleda pri vrhu samog izvještaja, tu u rukopisu stoji: "DD
3 15." Pretpostavlja se da to znači dnevni red broj 15. I zatim stoji: "Primljeno
4 22. avgusta 1992." i broj.

5 O: Ne znam šta znači, ali piše da je primljeno 22.08.

6 P: Zar to ne znači da se izvještaj odnosi na točku dnevnog reda 15 i da
7 je prilikom sjednice bilo korištena, bilo da je namijenjena, baš ova kopija koju
8 Vi imate?

9 O: Moguće sasvim.

10 P: Gospodine Trbojeviću, znam i sam da je to moguće. Ja Vas sad pitam da
11 li postoji neki razlog zbog kojeg biste Vi osporili ovaj zaključak koji sam ja
12 sad iznio, da je ovaj izvještaj, da ova kopija izvještaja u kojem stoji broj 15,
13 da se to poklapa sa točkom dnevnog reda 15 zapisnika sa 49. sjednice od 07.
14 septembra. Dakle, recite mi da li mislite da postoji neki razlog ili ne?

15 O: Nema razloga.

16 P: Kako se čini, gospodin Avlijaš i gospodin Sarić su izvještaj o onome
17 što su pronašli u Trebinju, Gackom i Bileći, da su naveli da u Trebinju nije
18 bilo logora; da u Bileći su bila dva, ali u jednom od njih nije bilo zatvorenika
19 jer su dan prije toga svi zarobljenici bili razmijenjeni; da je bilo 140
20 Muslimana u jednom drugom objektu u Bileći i da nije bilo zarobljenika u Gackom.

21 Možete li nam ispričati bilo šta o eventualnoj raspravi u kojoj ste Vi
22 sudjelovali na sjednici Vlade 07. septembra, a u vezi sa ovim izvještajem, kao i

23

24

25

26

27

28

29

30

1 o točnosti?

2 O: Ne mogu.

3 G. TIEGER: [simultani prevod] Časni Sude, ja bih mogao još jedan
4 izvještaj predočiti svjedoku, ali već je prošlo naše vrijeme.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja se izvinjavam, gospodine Trbojeviću,
6 mi ćemo sutra nastaviti s radom, ali poslijepodne, u istoj ovoj sudnici u
7 14.15h. Želim Vam izdati uputstvo ili nalog da ni sa kim ne razgovarate o Vašem
8 iskazu, dosadašnjem. Htjeli bismo da nam sutra ujutro kažete da li je bilo
9 nekakvih grešaka u transkriptu razgovora koji Vam je predan, da li nešto treba
10 provjeriti sa vrpce.

11 G. TIEGER: [simultani prevod] Svjedok je to dobio jučer. Možda bismo
12 mogli provjeriti danas.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pa može. Gospodine Trbojeviću, da li ste
14 imali priliku da pregledate one stranice transkripta koje smo Vam predali?

15 SVEDOK: Jesam.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li je tamo bilo nečega što nije tačno
17 i što bismo morali provjeriti sa audio snimke?

18 SVEDOK: Nema razloga. Mislim da je sasvim korektno napisano. Ovdje se
19 govorilo o jednoj odluci koja, po mom mišljenju, derogira Ustav, pa o drugoj
20 odluci koja derogira Ustav i kad smo došli do konkretne odredbe koja ratno
21 predsjedništvo... predsjedništvo republike proširuje na ratno predsjedništvo. Tu
22 je konstatovano da sam ja rekao da je to sad najbitnija odredba. Dakle, misli se
23 na odredbu iz te... iz te odluke da je najbitnija, jer pokazuje najdalje
24 narušavanje ustavnog teksta koje je do tad se desilo.

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mi smo saslušali Vaš iskaz o tome. Ako
2 bude još pitanja vezanih za te stranice, ona će Vam biti postavljena od strane
3 Tužilaštva ili Obrane. Glavni razlog zbog kojeg smo Vam dali taj transkript je
4 bilo da provjerite da li je bilo tačno.

5 G. STEWART: [simultani prevod] Da li je on dobio cijeli transkript ili
6 samo neke stranice?

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mislim da smo o tome jučer razgovarali i
8 da je gospodin Tieger mislio da damo samo nekoliko stranica. Vijeće je zatim
9 donijelo odluku da u slučaju da bilo koja od strana želi da mu se dâ više teksta
10 za čitanje, da je to u redu, ali što se Vijeća tiče da je to bilo dovoljno, da
11 je bilo dovoljna prilika za svjedoka da dâ konkretan komentar na tačnost tog
12 transkripta u ovom kontekstu. Ako neko želi da se dâ svjedoku više na čitanje,
13 slobodno.

14 G. STEWART: [simultani prevod] Hvala što ste me podsjetili na to. Obrana
15 bi željela to zatražiti. Radi se o 130 stranica, ali s obzirom da se radi o
16 razgovoru sa svjedokom, mi tražimo da se svjedoku dâ cijeli tekst, jer kod
17 unakrsnog ispitivanja ne znam koje će strane biti korisne koje ću ja koristiti.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ovaj prijedlog, mislim da bi se rasprava
19 o tome trebala raditi kada svjedoka više ne bude ovdje bilo. Molim
20 poslužiteljicu da gospodina Trbojevića isprati iz sudnice.

21 [Svedok se povlači]

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, Obrana je predložila
2 da se cjelokupni razgovori predaju svjedoku.

3 G. TIEGER: [simultani prevod] Ja se s time ne slažem. Radi se o
4 snimljenom razgovoru. Mi smo detaljno razgovarali o tome sa svjedokom tokom
5 njegovog iskaza. Samo na jednom mjestu je bilo pitanje tačnosti. On je imao
6 priliku da razmotri. Rekao je da je transkript točan. Ako bude ponovo takvih
7 okolnosti, a na temelju dosadašnjih iskustava sa korištenjem, ja pretpostavljam
8 da neće toga biti, mi se možemo, dakle, tim problemom pozabaviti kada problem
9 iskrсне, ali ne vidim zbog čega bismo mijenjali praksu.

10 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, teško je shvatiti zbog čega
11 se Tužilaštvo toliko protivi. Kao prvo, sâm transkript ukazuje na cijeli niz
12 točaka koje možda nisu apsolutno pouzdane. To se vidi odmah kad se pogleda
13 izvještaj. Zbog čega svjedok ne bi imao takvu jednostavnu priliku da pregleda
14 cijelu svoju izjavu i da upozori ili bude spreman da upozori Pretresno vijeće
15 brzo i efikasno, da li ima nekih poteškoća? Nama to nije jasno zbog čega.

16 Što to brine Tužilaštvo da mu ne želi omogućiti da pročita transkript
17 njegovog razgovora koji je on, u svakom slučaju, davno trebao dobiti ovako i
18 onako?

19 G. TIEGER: [simultani prevod] Časni Sude, svjedok nije rekao ništa na
20 temelju čega bismo zaključili da svjedok to želi ili treba. To je tvrdnja

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 gospodina Stewarta. Svjedok to nije rekao.

2 G. STEWART: [simultani prevod] Da znamo da je svjedok to odbio, mi bismo
3 drugačije razgovarali. Naime, nismo dobili nikakvih naznaka da je on odbio uzeti
4 to. On će možda to učiniti ako se od njega to zatraži.

5 [Sudije većaju]

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Vijeće je primijetilo - sad je ponovo na
7 engleskom, dobro je - Vijeće je primijetilo da svjedok ipak sa određenim
8 poteškoćama uspijeva izreći što je to točno čega se on sjeća, tako da se ne može
9 isključiti da, osim što se oslanja na ono čega se sjeća, da također koristi
10 svoje selektivno pamćenje, da tako kažem. I ako mu budemo dali izjavu koju je
11 dao dok je bio osumnjičen, to bi moglo doprinijeti tim poteškoćama vezanim za
12 svjedoka koje sam upravo objasnio. I zbog toga odbacujemo zahtjev.

13 Postoji još nešto što bismo željeli spomenuti u vezi, dok nema svjedoka,
14 iako to nema nikakve veze sa njim - ponovno pozivanje gospodina Bjelobrka radi
15 unakrsnog ispitivanja, koliko ja shvaćam, nije postignut sporazum između
16 Tužilaštva i Obrane. Mi još uvijek čekamo da Obrana iznese svoj konačni stav u
17 vezi s kojim temama imaju namjeru pozvati gospodina Bjelobrka na unakrsno
18 ispitivanje.

19 G. STEWART: [simultani prevod] Ja razumijem.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možemo li to saznati do kraja ovog
21 tjedna?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, ja imam previše posla sa
2 pripremama za svjedoke. Kraj ovog tjedna bi ponovno bilo preskoro. Ja ću to
3 morati sam napraviti, a to je nešto što ja ne mogu prenijeti na nekog drugog.
4 Jednostavno, časni Sude, mi smo pod velikim pritiskom. Mogu li zatražiti više
5 vremena?

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Koliko?

7 G. STEWART: [simultani prevod] Dolazi gospodin Kljuić sljedećeg tjedna,
8 u ponedjeljak i utorak. On je svjedok kog ja ne mogu odložiti, ja sam ga ranije
9 ispitivao. Mogu li zatražiti do kraja sljedećeg tjedna?

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Strane su već detaljno razgovarale o tom
11 pitanju, tako da meni nije jasno zbog čega Obrana u ovom trenutku ne može
12 identificirati konkretna pitanja o kojima bi željela unakrsno ispitivati,
13 dodatno unakrsno ispitivati gospodina Bjelobrka. Mi ćemo to razmotriti -

14 G. STEWART: [simultani prevod] Istina je da mi jesmo o tome razgovarali,
15 prije dosta vremena. Ja sam svoje stavove iznio prije dosta vremena. A
16 podsjetiti se je nešto što je važno. Ja sam također obavijestio Vijeće da
17 gospođa Čmerić mora pregledati mnogo materijala koji smo dobili od gospodina
18 Krajišnika. To je također nešto čime se nismo bavili. To su vrste stvari koje ja
19 moram ponovo proučiti kako bih donio odluku i iznio svoju argumentaciju u vezi s

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 time.

2 Tu ima puno više truda i vremenskih problema nego što je Vijeće možda
3 imalo na umu.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mi ćemo razmotriti Vaš zahtjev za
5 dodijeljivanje više vremena i obavijestit ćemo Vas o tome sutra.

6 G. STEWART: [simultani prevod] Hvala.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U tom slučaju, prekidamo sa radom do
8 sutra u 14.00h.

9 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

10 ... Sednica završena u 13.57h.

11 Nastavak zakazan za sredu,

12 06.04.2005., u 14.15h.

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30